

**Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)
(Old Course) Examination: April 2015**

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Tuesday 21/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Child Youth and Development	11.00 AM to 01.30 PM	2402

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Solve any 4 questions from the remaining.

-
- Q1. A) Explain the following terms: (Any five)** 10
1. Semantics
 2. Multilingualism
 3. Schema
 4. Handedness
 5. Clique
 6. Fine Motor skills
- B) State the characteristics of preschooler's emotions.** 05
- Q2. Write short notes on any three:** 15
1. Functions of language
 2. Key concepts given by Piaget
 3. Importance of socialization in Preschool
 4. Components of motor ability
- Q3. A) Explain in brief factors influencing physical development during adolescents.** 08
- B) Discuss how self concepts in develop in children.** 07
- Q4. Explain the causes and reaction for the following: (Any three)** 15
1. Anger
 2. Curiosity
 3. Fear
 4. Affection
- Q5. A) Explain the following with examples: (Any two)** 10
1. Basic Trust V/s Mistrust
 2. Sensory Motor stage of Cognitive Development
 3. Industry V/s Role diffusion

B) Explain briefly factors affecting language development.

05

Q6. A) Explain the following concepts: (Any two)

10

1. Emotional Catharsis
2. Symbolization
3. Moral realism

B) Discuss hazards in physical development in brief.

05

Q7. Comment on the following: (Any three)

15

1. Search defects should be corrected at an early stage
2. Bilingualism help children in learning language better
3. Peer group plays an important role in adolescence life
4. Good Nutrition is important for healthy growth and development.

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)
(Old Course) Examination: April 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Tuesday 21/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Child Youth and Development	11.00 AM to 01.30 PM	2402

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Solve any 4 questions from the remaining.

प्र.1 अ) संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच)

10

1. सिमेंटोक्स
2. मल्टीलिंग्वलिझम
3. रिकमा
4. हस्तता
5. क्लिक
6. लहान मासपेशींची कौशल्ये

ब) 'पूर्वशालेय मुलांच्या' भावनांची वैशिष्ट्ये सांगा.

05

प्र.2 टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

15

1. भाषेची कार्ये
2. पियाजे द्वारे सांगितलेल्या महत्वाच्या संकल्पना
3. पूर्वशालेय अवस्थेतील सामाजिकीकरणाचे महत्त्व
4. कारक क्षमतेचे घटक

प्र.3 अ) किशोरावस्थेतील शारीरिक विकासावर परिणाम करणारे घटक थोडक्यात स्पष्ट करा.

08

ब) मुलांमध्ये स्वसंकल्पनांचा विकास कशाप्रकारे होतो स्पष्ट करा.

07

प्र.4 खालील ची कारणे व प्रतिक्रिया स्पष्ट करा. (कोणत्याही तीन)

15

1. राग
2. भिती
3. उत्सुकता
4. प्रेम – जिद्दाला

प्र.5 अ) खालील मुद्दे उदाहरणासह स्पष्ट करा. (कोणत्याही दोन)

10

1. मूलभूत विश्वास वि. अविश्वास
2. बौद्धिक विकासाची संवेदीकारक अवस्था

3. स्वओळख वि. भूमिकांमधील संघर्ष

ब) भाषा विकासावर परिणाम करणाऱ्या घटकांची चर्चा करा.

05

प्र.6 अ) खालील संकल्पना स्पष्ट करा. (कोणत्याही दोन)

10

1. भावनिक विरेचन
2. सिम्बोलायझेशन
3. नैतिक वास्तविकता

ब) शारिरीक विकासातील धोक्यांची थोडक्यात चर्चा करा.

05

प्र.7 प्रतिक्रिया द्या. (कोणत्याही तीन)

15

1. भाषा दोष हे लहान वयातच दुरुस्त करावे.
2. द्विभाषा ही भाषा शिक्षणात उपयोगी ठरते.
3. किशोरवयीन मुलांच्या जीवनात समवयस्क गटाची भूमिका महत्वाची असते.
4. निकोप वाढ व विकासासाठी चांगला आहार आवश्यक आहे.

2

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April - May 2015

Semester – IV (Repeater)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Tuesday 21/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Food Microbiology and Preservation	11.00 AM to 02.00 PM	2208

- Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any 4 questions from the remaining.
3. Each question carry equal marks.

Q1. A) Fill in the blanks using suitable word.

05

- _____ inhibits the growth of wild yeast in wine making. (SO₂ gas/ Sugars/ Citric acid.)
- Fruit juice powders are Packed in _____ atmosphere (oxygen/ moist/ Nitrogen)
- Most commonly_____ container are used for the processing of perishable toads(Paper / Metal Glass)
- Milk powder in most commonly prepared by_____ drying method (Spray/ kiln/ sun)
- _____ is the food borne disease (Tuberculosis / Typhoid / Asthma)

B) Explain the term:

10

- HTST
- Lipolytic Bacteria
- Osmophilic yeast
- Thermal; Death Time
- Immersion freezing

Q2. A) Explain the fermentation process involved during vinegar making

08

B) What are the main advantages of freezing

07

Q3. A) Differentiate between the following

08

- Canned food and Dehydrated food.
- Food Poisoning and food infection.

B) What is the role of packaging in food preservation.

07

Q4. A) What are the major sources of microbial contaminants in air.

08

B) Write advantages of Irradiation

07

Q5. A) Write physiological and morphological character of yeast

08

- B) Discuss importance of personal hygiene 07
- Q6. A) Classify Bacteria with examples 03
- B) Explain industrial importance of molds 07
- Q7. A) Describe pres and post treatment for dehydration of food. 06
- B) What is HACCP? Describe any five Principles' of it. 07

(2)

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April - May 2015
Semester – IV (Repeater)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Tuesday 21/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Food Microbiology and Preservation	11.00 AM to 02.00 PM	2208

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Attempt any 4 questions from the remaining.

3. Each question carry equal marks.

प्र.1 अ) कारिकाच्या जागा भरा योग्य पर्याय निवडून

05

1. ————— मुळे वाईलड ईस्टशी वाढ रोखली जाते. (SO_2 वायु / साखर / सायट्रिक आम्ल)
2. फळाच्या रसाची भुकटी———— वातावरणात पॅक केली जाते. (प्राणवायू/आद्रिता/नायट्रोजन)
3. नाशिवंत अन्नपदार्थांच्या प्रक्रियेकरीता साधारणपणे———— या उपकरणांचा वापर करतात. (कागद/धातू/काच)
4. दुधाची भुकटी———— या वाळविण्याच्या पद्धतीने बनवितात. (स्प्रे/सूर्यप्रकाश)
5. ————— हा आजार अन्नामार्फत होतो. (क्षयरोग/टाईफॉईड/अस्थमा)

ब) खालील संज्ञा स्पष्ट करा.

10

1. एचटीएफटी
2. लायपोलायटिक जीवाणू
3. ऑस्मोफिलीक इस्ट
4. थर्मल डेथ टाईम
5. इमरजन

प्र.2 अ) व्हिनेगर बनवितांना होणारी रवमीरीकरण प्रक्रिया समजावून सांगा.

08

ब) गोठविण्याचे मुख्य फायदे कोणते

07

प्र.3 अ) खालीलमधील फरक स्पष्ट करा.

03

1. डबाबंद पदार्थ व सुकविलेले पदार्थ
2. अन्न बिषबाधा व अन्न संसर्ग

ब) अन्न संरक्षणामध्ये वेष्टणाची भूमिका स्पष्ट करा.

07

प्र.4 अ) सूक्ष्मजीवांमुळे हवा दुषित होण्याचे प्रमुख स्रोत कोणते ते लिहा.

08

ब) किरणोत्सर्जनाचे फायदे लिहा.

07

प्र.5 अ) इस्टचे शरीरशास्त्रीय व मॉर्फॉलॉजिकल वैशिष्ट्यांबद्दल लिहा.

08

ब) वैयक्तिक स्वच्छतेचे महत्त्व विशद करा.

07

प्र.6 अ) जीवाणुंचे वर्गीकरण उदाहरणासह लिहा.

08

ब) बुरशीचे औद्योगिक महत्त्व समजावून सांगा.

07

प्र.7 अ) अन्नपदार्थ वाळविण्यापूर्वी व नंतर होणाऱ्या प्रक्रियांचे वर्णन करा.

08

ब) एच.ए.सी. सी. पी. म्हणजे काय, त्याची कोणतीही पाच तत्त्वे समजावून सांगा.

07

2

**Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)
(Old Course) Examination: April 2015**

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Tuesday 21/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Consumer Studies	11.00 AM to 01.30 PM	2309

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Solve any 4 questions from the remaining.

- Q1. A) Write in brief on: (Any three)** 09
1. Misleading Advertisements.
 2. Consumerism
 3. C.G.T.P.
 4. M.R.T.P. commission
- B) Define the following terms: (Any two)** 06
1. AGMARK
 2. Trademark.
 3. Standardization.
- Q2. A) Define consumer. Enlist the problems of consumers and write account on faulty weights and measures.** 03
- B) What are various media for advertisement? Write in short the essentials of Good advertisement.** 07
- Q3. A) What do you understand by grading? Explain the need of grading.** 08
- B) Write about grading and standardization. On what basis it is done? Write down the role of BIS in it.** 07
- Q4. A) Explain consumer decision making process.** 06
- B) Write short - note on Good buyer behaviour.** 07
- Q5. A) Write an account on consumer movement and its need.** 06
- B) Write down consumer rights and responsibilities and its need.** 07
- Q6. A) What is consumer protection? Explain the need of consumer protection and write about COPRA in short.** 08
- B) Write in brief on ethics and standards in Business. How can we improve them to improve business practices?** 07
- Q7. Write short notes on: (Any 3)** 15
1. Ombudsman
 2. Food Adulteration.
 3. FPO
 4. Consumer organization.

2

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)
(Old Course) Examination: April 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 20/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Institutional Food Service Management	11. 00 AM to 01. 30 PM	2215

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal marks.

- Q1. A) Explain the terms:** 10
1. Physical
 2. Job Analysis
 3. Cyclic menu
 4. Light duty equipment
 5. Organization charts.
- B) Write the characteristics of ideal store room.** 05
- Q2. A) Discuss with suitable examples the various purchasing methods adopted by food service organizations.** 10
- B) 'Good lighting is a necessity of a kitchen'. Comment.** 05
- Q3. A) Discuss with suitable examples, the different types of food service systems.** 10
- B) Explain the receiving procedure followed in any food service organization.** 05
- Q4. A) Define and list the functions of management. Discuss any one function in details.** 10
- B) What are the functions of menu planning?** 05
- Q5. A) Discuss the factors affecting the selection of equipment for a commercial food service organization.** 10
- B) Write a note on 'Pest control'.** 05
- Q6. Write short notes:** 15
1. Line organization
 2. Organization of store room
 3. Supervision
- Q7. A) Differentiate between centralized and decentralized food service.** 05
- B) What are the functions of a food layer?** 05
- C) Explain the different ways of disposing the kitchen waste.** 05

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)
(Old Course) Examination: April 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 20/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Institutional Food Service Management	11. 00 AM to 01. 30 PM	2215

- Note:** 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal marks.

- प्र.1 अ) खालील संज्ञा स्पष्ट करा. 10
1. फिजिकल इन्व्हेंटरी
 2. कामाचे पृथक्करण
 3. सायक्लिक मेनू
 4. कमी वजनाचे उपकरण
 5. संघटनेचे तक्ते
- ब) आदर्श कोठार घराची वैशिष्ट्ये लिहा. 05
- प्र.2 अ) अन्न सेवा संस्थेत वापरल्या जाणाऱ्या विविध खरेदी पद्धतींची योग्य उदाहरणासहित चर्चा करा. 10
- ब) स्वयंपाक घरात चांगला उजेड असणे आवश्यक आहे. तुमचे मत लिहा. 05
- प्र.3 अ) विविध अन्न सेवा प्रणालींची योग्य उदाहरणे देऊन चर्चा करा. 10
- ब) कोणत्याही अन्न सेवा संस्थेत अन्न स्वीकारण्याची पद्धत कशी वापरली जाते ते स्पष्ट करा. 05
- प्र.4 अ) व्यवस्थापनांच्या कार्याची यादी करून त्यांची व्याख्या लिहा. कोणत्याही एका कार्याची सखोल चर्चा करा. 10
- ब) मेनू चे नियोजन करण्याचे काय कार्य आहे ते लिहा. 05
- प्र.5 अ) व्यवहारी तत्वावर चालणाऱ्या अन्नसेवा संस्थेमध्ये उपकरणांच्या निवडीवर परिणाम करणाऱ्या घटकांची चर्चा करा. 10
- ब) 'पेस्ट-कंट्रोल' वर टीप लिहा. 05
- प्र.6 अ) संक्षिप्त टिपा लिहा. 15
1. लाईन व्यवस्थापन
 2. कोठार घरांचे व्यवस्थापन
 3. पर्यवेक्षण
- प्र.7 अ) केंद्रीत व विकेंद्रीत अन्न सेवांमधील फरक स्पष्ट करा. 10
- ब) अन्न खरेदी करणाऱ्याचे कार्य काय आहे? 05
- क) स्वयंपाक घरातील कचऱ्याची विल्हेवाट लावण्याच्या विविध उपाय योजनांची चर्चा करा. 05

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)
(Old Course) Examination: April 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 18/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Residential Space Planning & Furnishing	11. 00 AM to 01. 30 PM	2307

- Note:** 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal mark.
4. Draw sketched wherever necessary.

-
- Q1. Write short notes on: (Any three)** **15**
1. List different types of kitchen and sketch and label any one
 2. Privacy as a principle of home planning
 3. Housing needs
 4. Budget for furniture selection
- Q2. A) What are the factors you will keep in mind while designing a living room?** **08**
B) Explain work centres in kitchen. **07**
- Q3. A) List the factors that will affect the selection of furniture and furnishing for residences and explain in detail any one.** **08**
B) Give advantages and disadvantages of modular kitchen. **07**
- Q4. A) Sketch and label standard staircases with dimensions.** **08**
B) What are the criteria for giving Housing loans? **07**
- Q5. A) Define lighting. Elaborate on the different types of light.** **08**
B) Explain the factors affecting the choice of a site of a house in relation to soil conditions and location. **07**
- Q6. A) Principles of kitchen storage.** **08**
B) Explain in detail orientation. **07**
- Q7. A) What are the types of finishes for kitchen flooring?** **08**
B) What are the principles of lighting? **07**

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)

Examination: April/May - 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Wednesday 08/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Residential Space Planning & Furnishing	11. 00 PM to 01. 30 PM	2307

- Note: 1. Q.1 is compulsory.**
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal mark.
4. Draw sketched wherever necessary.

- प्र.1 खालिल मुध्ये स्पष्ट करा.(कोणत्याही तीन) 15
- वेगवेगळ्या स्वयंपाक घराची यादी करा व कुठल्याही एकाचे आकृती काढून नावे घ्या.
 - घराची रचना करतांना 'एकांतता' चे महत्व
 - घराची गरज
 - फर्नीचर निवळतांना 'बजेट'चे महत्व
- प्र.2 अ) बैठक खोली ची रचना करतांना तुम्ही कुठले मुद्दे विचारात घ्याल? 08
- ब) स्वयंपाक घरात 'कार्य स्थल' बदल स्पष्ट करा. 07
- प्र.3 अ) घराच्या फर्नीचर निवळ करतांना विचारात घेणारे मुद्दांची यादी करून कुठल्याही एकावर सविस्तर स्पष्टीकरण लिहा. 08
- ब) 'मोड्युलर स्वयंपाक' घराचे फायदे व तोटे लिहा. 07
- प्र.4 अ) एका जिऱ्याचे आकृती काढून नावे व माप घ्या. 08
- ब) गृहकर्ज काढतांना घेण्यात येणारे मुद्दे 07
- प्र.5 अ) प्रकाश योजना म्हणजे काय? वेगवेगळ्या प्रकाश बदल सविस्तर लिहा. 08
- ब) घरासाठी जागा निवळतांना खालील बाबींचा विचार कसा कराल? 07
- जमीनीचा प्रकार (सोइल कंडीशन)
 - ठिकान (लोकेशन)
- प्र.6 अ) स्वयंपाक घरातील कोठार चे तत्व 08
- ब) 'अलिमुखता' (ओरिअन्टेशन) बदल सविस्तर चर्चा करा. 07
- प्र.7 अ) स्वयंपाक घराच्या तळभाग (फ्लोरींग) साठी कुठल्या मटेरीयल चा वापर कराल? 08
- ब) प्रकाश योजने चे तत्व कुठले? 07

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)
(Old Course) Examination: April 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 18/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Curriculum for Young Children	11.00 AM to 01.30 PM	2404

- Note:** 1. Q.1 is compulsory.
2. Solve any 4 questions from the remaining.
3. Use drawing whenever required.

-
- Q1. A) State the values of the following: (Any three)** **09**
1. Sand play
 2. Curriculum planning
 3. Painting activities
 4. Spelling activities
- Q1. B) List the following: (Any three)** **06**
1. Story telling methods
 2. Activities for fine motor development
 3. Activities with orayon
 4. Activities for outdoor play
- Q2. A) Explain in detail classical theories of play.** **10**
- B) Discuss values of play.** **05**
- Q3. A) Explain in detail any five methods to promote language development.** **10**
- B) List down goals of language development.** **05**
- Q4. Define Readiness:**
- Suggest 4 activities that will promote reading readiness. **15**
- Q5. A) Explain in detail various strategies to teach social studies.** **08**
- B) Festival elaboration forms an important part of preschool curriculum. Explain.** **07**
- Q6. Plan a resource unit on any one of the following.** **15**
- a) Clothes
 - b) Shapes

Q7. Write short notes on: (Any three)

15

- a) Types of listening
- b) Puppets in preschool
- c) Goals of teaching science
- d) Values of story telling

(2)

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)
(Old Course) Examination: April - 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 18/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Medical Nutrition Therapy - I	11. 00 AM to 01. 30 PM	2213

Note: 1. Q.1 is compulsory.
 2. Attempt any four from remaining.
 3. All questions carry equal mark.

-
- Q1. A) Give reasons: (Any 5) 10**
- 1) Fluid status is an important consideration pre-operatively.
 - 2) Clear liquid diets are recommended for 1-2 days.
 - 3) Apple extract is recommended for patients with diarrhea.
 - 4) Milk is restricted in ulcerative colitis.
 - 5) Carbohydrate based diets are given to patients with liver disorders.
 - 6) Exercise is important in the Management of Obesity.
- B) Write a note on General Hospital Diets. 05**
- Q2. A) Mr. Y is a sedentary Middle aged obese man. Explain to him the health risks associated with obesity and also the Dietary and Behavior modification he needs to make in order to remain healthy & fit. 10**
- B) Write a note on dietary modification in celiac disease. 05**
- Q3. Give the MNT required for any 3 of the following conditions. 15**
- a) T.B
 - b) Constipation
 - c) COPD
 - d) Under-weight
- Q4. A) Write about the Dietary Modification necessary for a patient suffering from cirrhosis of Liver. (Do consider the complication associated with cirrhosis). 10**
- B) Explain the term 'functional foods' and write about 'soya' and 'coffee' as functional foods. 05**
- Q5. Write tips on how you would achieve the following. (Any 5) 15**
- a) Reduce fat content of a diet
 - b) Reduce fiber in the diet
 - c) Increase protein content of a diet
 - d) Increase energy content of a diet

- e) Help a patient to take a low fluid diet
- f) Increase fiber in the diet

- Q6. A) Explain the different ways in which a normal diet may be modified, with examples.** 05
- B) Explain the MNT for peptic ulcer.** 05
- C) Write a note on different types of Iron deficiency and adverse dietary modification necessary for a patient with Iron-deficiency Anaemia.** 05
- Q7. A) Explain the following terms: (Any 5)** 05
- a) Pancreatitis
 - b) Cholelithiasis
 - c) Diverticulitis
 - d) Flatulence
 - e) Asthma
 - f) Gynoid obesity
- B) Write about food as an allergen and different types of Reactions in food allergy.** 05
- OR**
- B) Write a note on 'Eating Disorders'.** 05
- C) List the functions of liver in brief and explain MNT for Viral Hepatitis.** 05

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)
(Old Course) Examination: April - 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 18/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Medical Nutrition Therapy - I	11. 00 AM to 01. 30 PM	2213

- Note:** 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal mark.

- प्र.1 अ) कारणे लिहा. (कोणत्याही पाच) 10
1. शस्त्रक्रियेपुर्व स्थितीत द्रवपदार्थाचा दर्जा ही बाब महत्वाची असते.
 2. पारदर्शक स्वरूपाचा द्रव आहार हा एक ते दोन दिवस घेण्यास सुचविले जाते.
 3. अतिसाराच्या रुग्णांना सफरचंदाचा अर्क घेण्यास सुचविले जाते.
 4. अल्सररेटिव्ह कोलायटीसमध्ये दुध मर्यादित स्वरूपात दिले जाते
 5. यकृताच्या विकारांमध्ये कर्बोदकेयुक्त आहार दिला जातो.
 6. स्थूलतेच्या व्यवस्थापनेमध्ये व्यायाम महत्वाचे असते.
- ब) रुग्णालयात दिला जाणाऱ्या सामान्य आहारावर टीप लिहा. 05
- प्र.2 अ) श्री.वाय. हे मध्यमवर्गीय बैठे काम करणारे स्थूल व्यक्ती आहेत. स्थूलतेचे धोके व त्याचे आरोग्यावर होणारे परिणाम कोणते, तसेच स्थूलतेकरिता लागणारे आहारातील बदल व वर्तनातील बदल कोणते जेणेकरून आरोग्य व तंदुरुस्ती राखण्यास मदत होईल हे सविस्तर लिहा. 10
- ब) सिलिमेंक आजाराकरिता आहारातील फेरफार यावर टीप लिहा. 05
- प्र.3 खालिलपैकी कोणत्याही तीन करिता वैद्यकिय आहार उपचार लिहा. 15
- 1) टी.बी. (क्षयरोग)
 - 2) बद्धकोष्ठता
 - 3) सी.ओ.पी.डी.
 - 4) कमी वजन असणे (अंडरवेट)
- प्र.4 अ) यकृतीचे सिन्ड्रोमस असणाऱ्या रुग्णाकरिता आहारातील फेरफार व त्याची आवश्यकता यावर लिहा व सिन्ड्रोमसशी संबंधित समस्यांचा विचार करा. 15
- ब) "फंक्शनल फूड" ही संज्ञा स्पष्ट करा व "सोया" व "कॉफी" हयांचा फंक्शनल फूड म्हणून वापर यावर लिहा. 05

प्र.5 खालिल गोष्टी साध्य करण्याकरिता थोडक्यात उपाय सुचवा.(कोणतेही पाच)

15

- 1) आहारातील स्निग्धाचे प्रमाण कमी करणे.
- 2) आहारातील तंतुमय पदार्थाचे प्रमाण कमी करणे.
- 3) आहारातील प्रथिनाचे प्रमाण वाढविणे.
- 4) आहारातील ऊर्जेचे प्रमाण वाढविणे.
- 5) रुग्णाला कमी द्रव स्वरूप आहार घेण्यास मदत करणे.
- 6) आहारातील तंतुतय पदार्थाचे प्रमाण वाढविणे.

प्र.6 अ) सामान्य आहारात विविध पद्धतीने केले जाणारे फेरफार कोणते हे उदाहरणसहित लिहा. 05

ब) जठर व्रणासाठी आहार उपचार यावर लिहा.

05

क) लोहाच्या कमतरतेची विविध प्रकार यावर टीप लिहा व लोहाच्या कमतरतेमुळे होणाऱ्या अॅनिमियासाठी कोणते आहारात फेरफार करावे ते सुचवा.

05

प्र.7 अ) खालिल संज्ञा स्पष्ट करा.(कोणतेही पाच)

05

- 1) पॅनक्रियाटायटीस
- 2) कोलेलिथियासीस
- 3) डायव्हरटीक्युलॉसिस
- 4) पलॅटयुलन्स
- 5) अस्थमा
- 6) गायनॉईड स्थूलता

ब) अॅलर्जी निर्माण करणारे अन्नपदार्थ (अॅलर्जन) याबद्दल लिहा व फूड अॅलर्जी मधील विविध प्रतिक्रिया यावर लिहा.

05

किंवा

ब) "खाण्यापिण्याविषयीची विकृती" यावर टीप लिहा.

05

क) थोडक्यात यकृताची कार्ये लिहा व व्हायरल हिपॅटायसिस करिता आहार उपचार यावर लिहा.

05

9

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)
(Old Course) Examination: April 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Tuesday 21/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Textile Science	11.00 AM to 01.30 PM	2502

- Note: 1. Answer any Five question from the following
2. All question carry equal marks
3. Draw neat & clean diagram whenever necessary

प्र.1 अ) खालील पैकी कोणत्याही एका तंतूसाठी लागणारा कच्चा माल निर्मिती प्रक्रिया व उपयोग सविस्तर लिहा. 10
1. व्हीस्कोस रेऑन 2. नायलॉन 6,6

ब) वस्त्रतंतूचे प्राथमिक गुणधर्म स्पष्ट करा. 05

प्र.2 थोडक्यात टिपा लिहा.(कोणत्याही तीन) 15
1. काच तंतू
2. बायकॉम्पोनंट तंतू
3. स्पॅन्डेक्सचे उपयोग
4. टेपलॉन तंतू

प्र.3 अ) रासायनिक कताई म्हणजे काय? ओली कताई व कोरडी कताई यातील फरक स्पष्ट करा. 10

ब) समावे 1क व संघनन बहुवारीकी करणातील फरक स्पष्ट करा. 05

प्र.4 अ) वस्त्रतंतूचे गुणात्मक व संख्यात्मक वि लेशन सविस्तर स्पष्ट करा. 10

ब) TFPIA नुसार नैसर्गिक वस्त्रतंतुचे वर्गिकरण लिहा.

05

प्र.5 अ) वस्त्रतंतुच्या खालीलपैकी कोणत्याही दोन गुणधर्मांवर भौमतीक घटकांचा कालाप्रकारे परिणाम होतो, चर्चा करा.

10

1. फॅब्रिक ड्युरबिलिटी
2. थर्मल प्रॉपर्टी
3. रीकल रीकव्हरी

ब) मिश्रीत व संमिश्रीत वस्त्रे तयार करण्याची कारणे सांगा.

05

प्र.6 अ) खालील परीसज्जसंची कार्ये लिहा.

10

1. ॲन्टीस्टॅटीक
2. पलेम रीटारडन्ट
3. ड्युरेबल प्रेस
4. मसरीयझे इन
5. कॅलेंडरींग
6. हीट सेटींग

ब) जोडया लावा.

05

'अ'	'ब'
लायक्रा	प्राणीज तंतू
ॲक्रिलीक	वितळलेली कताई
रे गीम	ग्लायकॉल
नायलॉन	ॲक्रिलो नायट्राईल
ओलेफीन	पॉली अमाईड

प्र.7 अ) खालील व्याख्या लिहा — कोणत्याही पाच

10

1. संमिश्रीत वस्त्रे
2. ॲसिटेट
3. पॉलीॲस्टेट
4. बहुवारीकीकरण
5. ॲक्रिलीक
6. ॲरामिड

ब) कॉटनरबुलच्या कापडातील तंतूंची टक्केवारी काढा. कापडाचे वजन 9.5 ग्रॅम, अवशिष्ट वजन 3.2 ग्रॅम वापरण्यांत येणारी पद्धत 10% KOH

05

②

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (Old Course)
(REPEATER) Examination: April - 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 17/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Family Dynamics	11. 00 AM to 01. 30 PM	2401

Note: 1. Q.1 is compulsory.
 2. Attempt any four from remaining.
 3. All questions carry equal mark.

-
- Q1. Explain the terms: (Any 5)** 15
1. Family
 2. Reconstructed family
 3. Post marital counseling
 4. Parenthood
 5. Endogamy
 6. Divorce
- Q2. Short notes: (Any three)** 15
- a) Benefits of family planning
 - b) Effects of alternate family pattern on family structure
 - c) Joys of parenthood
 - d) Significance of honeymoon
- Q3.** A close friend who is getting married in the near future is searching guidance on various contraceptive methods. Elaborate on various methods with advantages and disadvantages. 15
- Q4. A) Explain the benefits of court-marriage.** 08
B) Discuss ways of coping from a broken engagement. 07
- Q5. A) Explain the merits of Joint Family.** 07
B) Discuss modes of Mate Selection. 08
- Q6. A) What are the functions of marriage? Explain.** 08
B) Empty nest syndrome is a lonely period in one's life- Comment. 07
- Q7. Define crisis and list various crisis faced by the family. Discuss the various ways adopted by family members to cope with death in the family.** 15

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (Old Course)
(REPEATER) Examination: April - 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 17/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Family Dynamics	11. 00 AM to 01. 30 PM	2401

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal mark.

- प्र.1 खालील संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) 15
- कुटूंब
 - पुनर्रचित कुटूंब
 - विवाह पाश्चात समुपदेशन
 - पालकत्व
 - जातीअंतर्गत विवाह
 - घटस्फोट
- प्र.2 टिपा द्या. (कोणत्याही तीन) 15
- कुटूंब नियोजनाचे फायदे
 - पर्यायी कुटूंब व्यवस्थेचे कुटूंब रचनेवर होणारे परिणाम
 - पालकत्वातील आनंददाई बाबी
 - मधुचंद्राचे महत्व
- प्र.3 तुमची प्रिय मैत्रीण नजीकच्या काळात विवाह बध्द होत आहे.तिला कुटूंब नियोजनाच्या पध्दतीची माहिती हवी आहे.तर तिला कुटूंब नियोजनाच्या विविध पध्दतीची माहिती द्या. 15
- प्र.4 अ) नोंदणी विवाहाचे फायदे सविस्तर लिहा. 08
- ब) मोडलेल्या विवाहसोबत कसे समायोजन साधावे—चर्चा करा. 07
- प्र.5 अ) एकत्र कुटूंब पध्दतीचे फायदे लिहा. 08
- ब) जोडीदार निवडीचे विविध मार्ग कोणती? 07

- प्र.6 अ) विवाहाची कार्ये कोणकोणती आहेत? सविस्तर लिहा. 08
- ब) 'रिकामे घरटे अवस्था ही एकटेपणाची अवस्था असते'. टिप्पणी द्या. 07
- प्र.7 कुटूंबातील संघर्षाची यादी द्या. व कुटूंबातील मृत्यु समाई कोणकोणत्या विविध पद्धतीचा अवलंब करून समायोजन साधावे याची चर्चा करा. 15

①

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (New Course)
(Fresh) Examination: April – 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 17/04/2015	Semester – IV (Fresh)	Textile Science	02. 30 PM to 05. 00 PM	0541

- Note: 1. Q.1 is compulsory.
 2. Attempt any four from remaining.
 3. All questions carry equal marks.

-
- Q1. A) Write in detail about raw material, Manufacturing process and uses of any one.** 08
 a- Polyester
 b- Acetate
 B) List and explain any 2 secondary properties of textile fibers. 04
- Q2. Short notes: (Any three)** 12
 a) Olefin fibers
 b) Carbonizing
 c) Water proof finish
 d) Calendaring
- Q3. A) Differentiate between** 08
 1. Wet and dry spinning
 2. Addition and condensation process
 B) Give functions of (any 4) 04
 1. Embossing
 2. Mercerization
 3. Flame retardant
 4. Weighing
 5. Moth proofing
 6. Heat setting
- Q4. A) Write short notes on Kevlar.** 04
 B) Write in brief about- Viscose Rayon. 04
 C) Give classification of finishes. 04
- Q5. A) List factors affecting fabric Geometry. Explain any two in detail.** 08
 B) Give classification of text fibers. 04
- Q6. A) State advantages & disadvantages of Blending.** 04
 B) Polymerization 04
 C) Explain method of fiber identification 04

Q7. Write in brief about- (any 3)

12

1. Elastomeric Fiber
2. Acrylic & modacrylic fiber
3. Polyethylene
4. Nomex

2

**Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (New Course)
(Fresh) Examination: April – 2015**

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 17/04/2015	Semester – IV (Fresh)	Food Microbiology	02. 30 PM to 05. 00 PM	0742

- Note:** 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal marks.

- Q1. a) Explain the following terms: (Any 5)** **10**
1. Yeast
 2. Endospores
 3. Chlamydospore
 4. Halophiles
 5. Encapsulation
 6. BOD
- b) Differentiate between food intoxication & food infection with examples.** **05**
- Q2. a) Explain the process of manufacture of the following with special reference to the role of microorganisms in their manufacture:** **08**
- Beer
- Wine
- b) Describe the Physiological characteristics of molds.** **07**
- Q3. a) Water activity (a_w) is an important factor affecting growth of microorganism. Explain** **08**
- b) Discuss the importance of personal hygiene in food service establishments.** **07**
- Q4. Write short notes on the following. (Any 3)** **15**
1. Soil as a source of food contamination
 2. Botulism
 3. Spoilage of bread
 4. Types of wines
- Q5. a) Explain the process of vinegar Manufacture.** **08**
- b) Write a note of methods of treatment of polluted air.** **07**
- Q6. Answer the following questions: (Any 3)** **15**
1. Describe aerobic spoilage of meat.
 2. What is the role of microorganisms in the manufacture of Indian fermented foods?
 3. What are the sources of contamination of milk?
 4. What are the general characteristics of yeasts.
- Q7. a) Discuss the principles of HACCP.** **08**
- b) Describe causative agent, signs & symptoms & methods of prevention of Salmonellosis.** **07**

①

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (New Course)
(Fresh) Examination: April – 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 17/04/2015	Semester – IV (Fresh)	Resource Management	02. 30 PM to 05. 00 PM	0341

- Note:** 1. Q.1 is compulsory.
 2. Attempt any four from remaining.
 3. All questions carry equal marks.

Q1. Write Short notes on: (Any three)	15
1. Types of goals	
2. Factors affecting expenditure	
3. Types of standards	
4. Characteristics of resources	
Q2. a) Explain in detail the process of Decision Making with examples.	10
b) Explain the interrelation between values, goals and standards.	05
Q3. a) What are the steps involved in planning process?	10
b) Define income. What are the types of income.	05
Q4. a) Distinguish between (Any 3)	15
1. Extrinsic and intrinsic Values	
2. Compulsory and Voluntary Savings	
3. Indicated and Direct Tax	
4. Biological and Psychological Tone	
Q5. a) Explain Dr. Mundell's classes of change and their application in Energy Management.	10
b) Write the importance of Self- Evaluation.	05
Q6. a) Define work Simplification. Explain the principles of body mechanics with suitable examples.	10
b) Write in brief steps in making budget.	05
Q7. a) What are the causes and remedies for various types of fatigue.	10
b) What is the significance of management in family life.	05

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (New Course)
(Fresh) Examination: April – 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 17/04/2015	Semester – IV (Fresh)	Resource Management	02. 30 PM to 05. 00 PM	0341

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal marks.

- प्र.1 टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) 15
1. उद्दिष्टांचे प्रकार
 2. खर्चावर परिणाम करणारे घटक
 3. स्तर/दर्जा यांचे प्रकार
 4. साधनांची वैशिष्ट्ये
- प्र.2 अ) निर्णय घेण्याची प्रक्रिया उदाहरणे देऊन सविस्तर स्पष्ट करा. 10
ब) मूल्ये, उद्दिष्ट्ये आणि स्तर यामधील सहसंबंध स्पष्ट करा. 05
- प्र.3 अ) नियोजनाच्या प्रक्रियेमध्ये कोणत्या पायऱ्या समाविष्ट असतात? 10
ब) उत्पन्नाची व्याख्या द्या. उत्पन्नाचे प्रकार कोणते? 05
- प्र.4 फरक स्पष्ट करा.(कोणतेही तीन) 15
1. बाह्य आणि आंतरिक मूल्ये
 2. अनिवार्य आणि ऐच्छिक बचत योजना
 3. अप्रत्यक्ष आणि प्रत्यक्ष कर
 4. जैविक आणि मानसिक वेळ
- प्र.5 अ) डॉ. मुंडेल यांचे बदलाचे वर्ग (क्लासेस) स्पष्ट करुन त्यांचे ऊर्जा व्यवस्थापना मधील उपयोजन स्पष्ट करा. 10
ब) स्वयं मूल्यांकनाचे महत्व लिहा. 05
- प्र.6 अ) कार्य सरलीकरणाची व्याख्या द्या. शरीर यांत्रिकीची तत्वे सुयोग्य उदाहरणे देऊन स्पष्ट करा. 10
ब) अंदाजपत्रक तयार करण्याच्या प्रक्रियेमधील पायऱ्या थोडक्यात स्पष्ट करा. 05
- प्र.7 अ) विविध प्रकारच्या थकव्याची कारणे आणि त्यावरील उपाय कोणते? 10
ब) कौटुंबिक जीवनामध्ये व्यवस्थापनाचे महत्व काय? 05

**Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (New Course)
(Fresh) Examination: April – 2015**

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 17/04/2015	Semester – IV (Fresh)	Child & Youth Development	02. 30 PM to 05. 00 PM	0441

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal marks.

Q1. Explain the following terms. (any 5) 15

- i. Growth spurt
- ii. Physical development
- iii. Emotional intelligence
- iv. Bilingualism
- v. Language development
- vi. Social development

Q2. Short notes: (Any three) 15

- a) Concept of all round development
- b) Characteristics of preschoolers emotions
- c) Stages of language development
- d) Types of peer group

Q3. A) What are the factors affecting motor development in children. 10

B) What qualities are required to be a leader in childhood. 05

Q4. A) What are the factors affecting language development. 08

B) Explain the secondary sex characteristics of adolescence. 07

Q5. Define development what are the principles & development. 15

Q6. Answer any three from the following. 15

- i) Heightened emotionality in adolescence
- ii) Democratic discipline is a best discipline comment.
- iii) What is handedness. Write in detail about the tips for handedness.
- iv) Multilingualism is important in children: comment.

Q7. A) What are the types of speech defects. 05

B) Justify "Family as a main socializing agent in childhood. 10

**Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (New Course)
(Fresh) Examination: April – 2015**

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 17/04/2015	Semester – IV (Fresh)	Child & Youth Development	02. 30 PM to 05. 00 PM	0441

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Attempt any four from remaining.

3. All questions carry equal marks.

-
- प्र.1 अ) खालिल संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणतेही 5) 15
1. वढ प्रकोप
 2. शारीरिक विकास
 3. भावनिक विकास
 4. द्विभाषीकत्व
 5. भाषा विकास
 6. समाजिक विकास
- प्र.2 टिपा द्या. (कोणत्याही तीन) 15
1. सर्वांगीण विकासाची संकल्पना
 2. पुर्व प्राथमिक वयातील बालकांच्या भावना
 3. भाषा विकासाचा पायऱ्या
 4. संवगडयाचे प्रकार
- प्र.3 अ) कारक विकासावर परिणाम करणारे घटक कोणते? 10
- ब) बालवयात नेता बनण्यासाठी कोणती गुणवैशिष्ट्ये आवश्यक आहेत? 05
- प्र.4 अ) भाषाविकासावर परिणाम करणारे घटक कोणते? 08
- ब) किशोरवयातील दुय्यम लैंगिक लक्षणे सविस्तर लिहा. 07
- प्र.5 विकास म्हणजे काय? विकासाची टप्पे कोणती? 15
- प्र.6 खालीलपैकी कोणत्याही तीनची उत्तरे लिहा. 15
1. किशोरवयातील अतिवर्धित भावनिकता
 2. लोकशाही शिस्त ही सर्वात चांगली शिस्त आहे.प्रतिक्रिया दया.
 3. हस्तप्राबल्य म्हणजे काय?हस्तप्राबल्यासाठी पालकांना काय सुचना द्याल?
 4. बहुभाषिकत्व हे भाषा विकासासाठी महत्वाचे आहे.प्रतिक्रिया दया
- प्र.7 अ) भाषा दोषाचे कोणकोणते प्रकार आहेत? 05
- ब) 'कुटूंब हे सामाजिकीकरणाचे आद्य केंद्र आहे': सिद्ध करा. 10

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April 2015
Semester – IV (FRESH)(New course)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Tuesday 21/04/2015	Semester – IV (Fresher)	Traditional textiles and Embroideries of India	02. 30 PM to 05. 00 PM	0544

Note: 1. Solve any five questions.
2. Draw illustrations whenever necessary.

- Q1. A) Match the columns:** **04**
A	B
i) Hijay Mayek	a) Kerala sari
ii) Rasmandala	b) Kashmir embroidery
iii) Doria or Talaibar	c) Boat design
iv) Travancore	d) Chamba Rumal
- B) Explain in detail about the textiles of Gujarat or Madhya Pradesh.** **08**
- Q2. A) Explain in detail about the traditional embroidery of Punjab or West Bengal.** **08**
B) Write in brief about textiles of Assam. **04**
- Q3. Write about the weaving technique, yarns, colors, motifs used & style of the following saris:(Any 3)** **12**
1. Kanjivaram
 2. Paithani
 3. Baluchar Buttidar
 4. Venkatgiri
- Q4. A) Differentiate between: (Any 2)** **08**
1. Flat & knotted style of Chikankari
 2. Kali chandrakala & Irfal
 3. Zardazi & kamdani
- B) Describe the motifs used in the following textiles & embroideries-(Any 2)** **04**
1. Jamdani
 2. Chamba Rumal
 3. Kutch embroidery
- Q5. A) Explain in detail about two Ikat textiles of Andhra Pradesh & Orissa.** **08**
B) Bagru printing of Rajasthan. **04**

Q6. A) Write short notes on (Any 3)

12

- 1) Embroidered textiles of Kashmir
- 2) Weaver's service centre
- 3) Stitches used in kasuti
- 4) Embroidery of Bihar

Q7. Write in brief about the following- (Any 3)

12

- 1) Textiles of Karnataka
- 2) Khadi & village Industries commission
- 3) Applique work of Orissa
- 4) Styles in Kathiawar

(1)

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April 2015
Semester – IV (FRESH)(New course)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Tuesday 21/04/2015	Semester – IV (Fresher)	Traditional textiles and Embroideries of India	02. 30 PM to 05. 00 PM	0544

Note: 1. Solve any five questions.
2. Draw illustrations whenever necessary.

प्र.1 अ) जोडया जुळवा.

04

अ

ब

1. हीजयमेक

अ) केरळची साडी

2. रासमंडळ

ब) काश्मीरी भरतकाम

3. डोरीया किंवा तालीवर

क) बोट चिन्ह

4. त्रावणकोर

ड) चम्बा रुमाल

5.

ब) गुजरात किंवा मध्यप्रदेशाच्या वस्त्रप्रावरणांविषयी सविस्तर लिहा.

08

प्र.2 अ) पंजाब किंवा पश्चिम बंगालचे परंपरागत भरतकाम सविस्तर स्पष्ट करा.

08

ब) आसामच्या वस्त्र प्रावरणांविषयी थोडक्यात लिहा.

04

प्र.3 अ) खालील साड्यांसाठी वापरण्यात येणारी विणकामाची पध्दत, धागे, रंग, चित्राकृती व शैली बाबत लिहा. (कोणतेही 3)

15

1. कांजीवरम

2. पैठणी

3. बालूचार बूद्दीदार

4. वेंकटगिरी

प्र.4 अ) फरक स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

08

1. चिकनकारीतील सपाट व उठावाची शैली

2. काळीचंद्रकला व इरकल

3. झारदोजी व कामदानी

ब) खालील वस्त्रप्रवारणे व भरतकाम वापरल्या जाणाऱ्या चिन्हांचे वर्णन करा.
(कोणतेही दोन)

07

1. जामदानी
2. चंम्बारुमाल
3. कच्छी भरतकाम

प्र.5 अ) आंध्रप्रदेश व ओरीसाची दोन इक्कत वस्त्रप्रावरणे स्पष्ट करा.

08

ब) राजस्थानची बागरू छपाई

04

प्र.6 टीपा लिहा.

12

1. काश्मीरची भरतकाम केलेली वस्त्रे
2. विणकर सेवा केंद्र
3. कसुती भरतकामात वापरले जाणारे टाके
4. बिहारचे भरतकाम

प्र.7 थोडक्यात टिपा लिहा.

12

1. कर्नाटकची वस्त्रप्रावरणे
2. खादी व व्हॅम्लेज इंडस्ट्री कमिशन
3. ओरीसाचे ॲप्लिक बर्फ
4. काठेवाड भरतकामाच्या शैली

(2)

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April 2015
Semester – IV (FRESH)(New course)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Tuesday 21/04/2015	Semester – IV (Fresher)	Working with parents	02. 30 PM to 05. 00 PM	0445

Note: 1. Q.1 is compulsory.
 2. Attempt any four from remaining.
 3. All question carry equal marks.

-
- Q1. Write short notes (any three):** 15
- 1) Parents corner
 - 2) Individual conferences
 - 3) Workshop of Parents
 - 4) Produce and news letters
- Q2. How will you plan and conduct the following:** 15
- 1) Parents study group
 - 2) Parents library
 - 3) Orientation Program
- Q3. A) Explain goals of working with parents.** 07
- B) How will you maintain professional behavior with parents explain.** 08
- Q4. A) Discuss the importance of working with parents.** 07
- B) Explain the different leave parents can work in a school program.** 08
- Q5. A) Discuss individual approaches to working with parents.** 08
- B) Bulletin boards can be effectively used in a variety of contexts explain.** 07
- Q6. Parents corner is an unique way of educating parents. Discuss keeping in mind a list of materials which can be put up in the parents corner.** 15
- Q7. Discuss the problems of parents of adopted children.** 15

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April 2015

Semester – IV (FRESH)(New course)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Tuesday 21/04/2015	Semester – IV (Fresher)	Working with parents	02. 30 PM to 05. 00 PM	0445

- Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All question carry equal marks.

- प्र.1 टिपा लिहा.(कोणत्याही तीन) 15
1. पालक कोपरा
 2. वैयक्तिक सभा
 3. पालक कार्यशाळा
 4. माहिती पत्रके व वार्तापत्रे
- प्र.2 खालील गोष्टींचे नियोजन व आयोजन तुम्ही कशा प्रकारे कराल? 15
1. पालक अभ्यास गट
 2. पालक वाचनालये
 3. पालक उद्बोधन कार्यक्रम
- प्र.3 अ) पालकांबरोबर काम करण्याची उद्दीष्टे स्पष्ट करा. 07
ब) पालकांबरोबर तुम्ही व्यवसायिक संबंध कशाप्रकारे स्थापित कराल? स्पष्ट करा. 08
- प्र.4 अ) पालकांबरोबर काम करण्याचे महत्त्व स्पष्ट करा. 07
ब) शालेय कार्यक्रमात पालक कोणकोणत्या पातळ्यांवर काम करू शकतात ते स्पष्ट करा. 08
- प्र.5 अ) पालकांबरोबर काम करतांना वापरल्या जाणाऱ्या वैयक्तिक पद्धतींची चर्चा करा. 08
ब) 'बुलेटीन बोर्ड' हे अनेक संदर्भात प्रभावी पणे वापरता येण्यासारखे माध्यम आहे' स्पष्ट करा. 07
- प्र.6 'पालकांच्या शिक्षणासाठी 'पालक कोपरा' हा एक वैशिष्ट्यपूर्ण मार्ग आहे' पालक कोपऱ्यात ठेवता--येण्यासारख्या वेगवेगळ्या साहित्याला डोळ्यासमोर ठेवून याविषयी चर्चा करा. 15
- प्र.7 दत्तक पालकांच्या मुलांच्या समस्यांची चर्चा करा. 15

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April 2015
Semester – IV (FRESH)(New course)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Tuesday 21/04/2015	Semester – IV (Fresher)	Working with parents	02. 30 PM to 05. 00 PM	0445

- Note:** 1. Q.1 is compulsory.
 2. Attempt any four from remaining.
 3. All question carry equal marks.

- પ્ર.૧ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ૩) ૧૫
૧. વાલી કોર્નર
 ૨. વ્યક્તિગત કોન્ફરન્સીસ
 ૩. વાલી માટે વર્કશીપ
 ૪. બોશરર્સ અને સમાચાર પત્રકો
- પ્ર.૨ નીચે દર્શાવેલ નું તમે કેવી રીતે આયોજન અને સંચાલન કરશો? ૧૫
૧. વાલી ભણતર જૂથ
 ૨. વાલી વાંચનાલય
 ૩. ઓરેએન્ટેશન પ્રોગ્રામ
- પ્ર.૩ અ) વાલી સાથે કામ કરવાના લક્ષ્ય સમજાવો. ૦૭
- બ) વાલી સાથે વ્યવસાયિક વર્તણૂક તમે કેવી રીતે સાચવશો તે સમજાવો. ૦૮
- પ્ર.૪ અ) વાલી સાથે કામ કરવાનું મહત્વ ચર્ચો. ૧૦
- બ) શાળાના પ્રોગ્રામમાં વાલી કામ કરી શકે તેના વિવિધ સ્તર (વર્ગ) સમજાવો. ૦૫
- પ્ર.૫ અ) વાલી સાથે કામ કરવામાં વ્યક્તિગત એપ્રોચ ચર્ચો. ૧૦
- બ) વિવિધ સંદર્ભ માટે બુલેટીન બોર્ડ અસરકારક છે - સમજાવો. ૦૫
- પ્ર.૬ વાલી ભણતર માટે વાલી કોર્નર એક અદ્ભૂત રસ્તો છે સમજાવો. વાલી કોર્નર માં કયા મટીરીયલ તમે મૂકી શકો તેની યાદી બનાવો. ૧૫
- પ્ર.૭ દત્તક લીધેલા બાળકો ના વાલી ની મુશ્કેલી ની ચર્ચા કરો. ૧૫

(2)

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April - 2015

Semester – IV (New Course) (Fresh)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 18/04/2015	Semester – IV (Fresh)	Elements of planning	02. 30 PM to 05. 00 PM	0842

- Note:** 1. Q.1 is compulsory
2. Attempt any 4 from the rest.
3. In all attempt 5 questions.
4. Draw diagram wherever necessary.

-
- Q1.** Write short notes on: (Any 3) 15
1. Housing needs
2. Flat and row houses
3. Privacy
4. Kitchen storage
- Q2.** A) Sketch and label Any 4 types of kitchen 08
B) Circulation as a principle of home planning 07
- Q3.** A) What points will you keep in mind while designing kitchen. 08
B) What factors are considered while issuing a loan 07
- Q4.** A) Enlist the various principles of lighting and explain any 2 in detail. 08
B) Explain in brief Any 2 finishes for outdoor furniture 07
- Q5.** A) Define lighting. Enlist and explain the different types of lighting based on sources. 08
B) What points should one keep in mind while selecting outdoor furniture? 07
- Q6.**A) Explain the selection of furniture in relation to 08
- Budget
- Ergonomic design
B) Elaborate on work centers in a kitchen. 07
- Q7.** A) Explain any 2 suitable materials for outdoor furniture. 08
B) Explain the following while selecting a site for a house in relation to
- Location
- Soil conditions

2

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April - 2015

Semester – IV (New Course) (Fresh)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 18/04/2015	Semester – IV	Medical Nutrition Therapy- I	02. 30 PM to 05. 00 PM	0244

Note: 1. Q.1 is compulsory. Solve any fore from the remaining.
2. All questions carry equal mark.

- Q1. A) Explain the terms: (Any 5)** **10**
1. Cholelithiasis
 2. As cites
 3. Waist-to-hip ratio
 4. Dysphasia
 5. Clear liquid diet
 6. MCT
- B) Plan snacks for any two of the following conditions: Justify your selection.**
- (a) Constipation (b) Dumping syndrome (c) Anemia (*Do net calculate nutrient. Only list items)** **05**
- Q2. A) Differentiate between the different types of Anemia.** **10**
- B) Explain the role of Functional food in Health.** **05**
- Q3. Write the Dietary management necessary for any three of the following.** **15**
1. Gastritis
 2. Lactose- intolerance
 3. T.B
 4. Diarrhea
- Q4. A) List the etiological factors associated with public ulcer. Give dietary modification for the name.** **10**
- B) Write a note on high fiber diet.** **05**
- Q5. Write in details about therapeutic**
- A) Medication of a normal diet.** **10**
- B) A 10 year old boy is overweight and suffering from constipation. Give his mother practical tips she may use when preparing his diet** **05**
- Q6. A) Explain the complication of cirrhosis and Dietary Management for the name.** **10**
- B) Differentiate between Android and gynoid obesity** **05**
- Q7. A) Justify the following:** **10**
- 1) MCT are given in liver cirrhosis
 - 2) Apple extract is given to patients with diarrhea.
 - 3) Low fiber diet is suggested for typhoid

- 4) Bread is restricted in diets of patients enflaming from celiac discare.
 - 5) Behavior modification is important in obesity.
- B) Explain dietary modification necessary in typhoid.**

05

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April - 2015

Semester – IV (New Course) (Fresh)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 18/04/2015	Semester – IV	Medical Nutrition Therapy- I	02. 30 PM to 05. 00 PM	0244

Note: 1. Q.1 is compulsory. Solve any fore from the remaining.

2. All questions carry equal mark

प्र.1 अ) खालील संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच)	10
1. पित्ताचे खडे (कोलेलिथायसिस)	
2. असायटिस	
3. कंबर आणि नितंबाचे गुणोत्तर	
4. डिस्फेजिया	
5. पारदर्शक (क्लअर) द्रव आहार	
6. एम्. सी. टी.	
ब) खालीलपैकी कोणत्याही दोन अवस्थांसाठी सांयकाळच्या न्याहरीचे नियोजन करा. तुमच्या निवडीचे समर्थन करा.	05
1. बद्धकोष्ठता	
2. डंपिंग सिंड्रोम	
3. रक्तक्षय.	
(पोषकतत्वांचे कॅल्क्युलेशन करू नका फक्त पदार्थांची यादी करा.)	
प्र.2 अ) रक्तक्षयाच्या विविध प्रकारांमधील फरक स्पष्ट करा.	10
ब) फंक्शनल पदार्थांचा स्वास्थामधील सहभाग स्पष्ट करा.	05
प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही तीन अवस्थांमधील आहाराचे व्यवस्थापनाविषयी लिहा.	15
1. गॅस्ट्रायटिस	
2. लॅक्टोजची असहिष्णुता.	
3. क्षयरोग.	
4. अतिसार	
प्र.4 अ) पेट्टिक अल्सरला कारणीभूत असणाऱ्या घटकांची यादी करा. आणि त्याकरिता आहारातील बदल स्पष्ट करा.	10
ब) जास्त तंतूमय पदार्थ असणारा आहार-टीप लिहा.	05

- प्र.5 अ) सर्वसाधारण आहाराचे रोगोपचारक आहारमध्ये बदल स्पष्ट करा. 10
ब) दहा वर्षे वयाचा स्थूल मुलगा बद्धकोष्ठतेने पीडित आहे. त्याच्या आईला त्याच्याकरिता आहार बनविण्यासाठी रोजच्या वापरातील सूचना लिहा. 05
- प्र.6 अ) सिरॉसिस् मधील गुतांगत स्पष्ट करुन त्यासाठी आवश्यक असणारे आहार व्यवस्थापन स्पष्ट करा. 10
ब) ॲन्डॉइड आणि गायनॉइड स्थूलपणातील फरक स्पष्ट करा. 05
- प्र.7 अ) खालीलचे समर्थन करा. 10
1. यकृतच्या सिरॉसिस्मध्ये एम्.सी.टी. देतात.
2. अतिसाराच्या रुग्णांना सफरचंदाचा अर्क देतात.
3. विषम ज्वराच्या रुग्णांना कमी ततूचा आहार.
4. सिलियाक आजाराने त्रस्त रुग्णाच्या आहारात ब्रेडवर निर्बंध
5. स्थूलपणात वर्तणुकीतील बदलांचे महत्त्व.
- ब) विषमज्वराने पीडीत व्यक्तीसाठी आहारात आवश्यक असणारे बदल स्पष्ट करा. 05

2

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April - 2015
Semester – IV (New Course) (Fresh)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 18/04/2015	Semester – IV	Curriculum for young children	02. 30 PM to 05. 00 PM	0442

- Note: 1. Q.1 is compulsory
2. Attempt any 4 from the remaining
3. Questions draw drawings wherever mercenary

- Q1. A) State the values of the following: (Any 3)** 09
1. Water play
 2. Creative actuates
 3. Festival celebration
 4. Project method
- Q.1 B) list the following (any 3)** 06
- a) 4 types of puppets
 - b) 4 activities for gross motor development
 - c) 4 creative activities with points
 - d) 4 listening activities
- Q2. Write short notes on (any 3)** 15
- a) Assessment in preschool
 - b) Stages of play
 - c) Goals of Language development
 - d) Three methods of storytelling
- Q3. A) Describe the functions of language** 08
B) Explain in brief the characteristics of science programme 07
- Q4. Explain premaths concepts.** 15
Suggest four activities that will promote math readiness
- Q5. A) Music & movement plays an important role in a preschool programme. What are various activities that you as a teacher will plan for children** 15
- Q6. Plan a resource unit on any one of the following.** 15
- Vegetables
 - Community helpers
- Q7. A) Explain in details various strategies to teach science in a preschool** 07
B) Explain any four components of classroom management. 08

**Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)
(Old Course) Examination: April 2015**

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 18/04/2015	Semester – IV (Repeater)	Curriculum for Young Children	11.00 AM to 01.30 PM	2404

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Solve any 4 questions from the remaining.
3. Use drawing whenever required.

-
- प्र.1 अ) मूल्य लिहा. (कोणत्याही तीन) 09
- वाळू खेळ
 - अभ्यासक्रम नियोजन
 - रंगकामाच्या कृती
 - बोलण्याच्या कृती
- प्र.1 ब) सूची लिहा. (कोणत्याही तीन) 06
- गोष्टी सांगण्याच्या पद्धती
 - छोट्या मांसपेटीचा विकास
 - क्रेयॉनच्या कृती
 - बाहय खेळाच्या कृती
- प्र.2 अ) खेळाच्या क्रासिकल थिअरी स्पष्ट करा. 10
- ब) खेळाची मूल्ये कोणती त्याची चर्चा करा. 05
- प्र.3 अ) भाषा विकास साधण्यासाठीच्या 5 पद्धती स्पष्ट करा. 10
- ब) भाषा विकासाची उद्दिष्ट्ये याची यादी करा. 05
- प्र.4 पूर्वतयारी म्हणजे काय? 15
- वाचण्याच्या पूर्वतयारीच्या 4 कृती सुचवा.
- प्र.5 अ) सामाजिक अभ्यास शिकविण्याच्या वेगवेगळ्या पद्धती स्पष्ट करा. 08
- ब) सन साजरे करणे हा पूर्व प्राथमिक शाळेचा महत्वपूर्ण घटक आहे. स्पष्ट करा. 07
- प्र.6 रिसॉर्ट युनिट तयार करा. (कोणत्याही एकावर) 15
- कपडे
 - आकार

प्र.7 टिपा लिहा.

15

1. श्रवणाचे प्रकार
2. पूर्वप्राथमिक शाळेत कळसुत्री बाहुल्या
3. विज्ञान शिक्षणाची उद्दिष्ट्ये
4. गोष्टी सांगण्याची मूल्ये

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April - 2015

Semester – IV (New Course) (Fresh)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 18/04/2015	Semester – IV	Fundamentals of Apparel Merchandising and Marketing	02. 30 PM to 05. 00 PM	0543

Note: 1. Q.1 is compulsory

2. Answer any 4 from the remaining

-
- Q1. A) Explain following terms (Any 5) 05**
1. Purchase order
 2. Bill of labeling
 3. Coupons
 4. Demonstration
 5. Market
 6. Fashion trends
- B) Discuss factors affecting pricing decision. 10**
- Q2. A) Discuss functions of merchandiser in garment production unit 05**
- B) Discuss process of sampling and garment development 10**
- Q3. A) State importance of Branding 05**
- B) Write briefly about mode of shipment. 05**
- C) State importance of planning in Marketing 05**
- Q4. A) Define advertising Give classification of media discuss any 2 media in detail 10**
- B) List diluters types of accessories or emblish ments. 05**
- Q5. A) Calculate B.E.P. in unit sales and percentage from the following dada. 10**
- Also calculate profit or loss at 25%, 50%, 75% and 100% capacity.
- FC = firmed cost = 40,000/-
- VC = Variable cost = 80,000/-
- TR= Total Revenue = 1, 60, 000/-
- Unit = 10'000*
- B) Write in brief about - Trade fair and exhibitions.**
- Q6. Write short notes on (any 3) 15**
1. Current fashion Trends
 2. Merchandising calendar
 3. Pre-post buying behavior of consumer
 4. Market Research
- Q7. A) Write about sampling and sourcing. 05**
- B) Discuss product like cycle with example. 10**

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April - 2015

Semester – IV (New Course) (Fresh)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 18/04/2015	Semester – IV	Fundamentals of Apparel Merchandising and Marketing	02. 30 PM to 05. 00 PM	0543

Note: 1. Q.1 is compulsory

2. Answer any 4 from the remaining

- प्र.1 अ) स्पष्ट करा. (कोणत्याही तीन) 05
1. परचेज ऑर्डर
 2. बिल ऑफ लॉडिंग
 3. कुपन्स
 4. दिगदर्शन
 5. बाजार पेट
 6. फॅशन ट्रेन्ड
- ब) दर ठरवतांना कोणकोणत्या उद्दीष्टांचा परिणाम लक्षात घेतला जातो— चर्चा करा. 10
- प्र.2 अ) कपडे निर्मिती मध्ये मर्चंडायझरचे कार्य स्पष्ट करा 05
- ब) सॅप्लींग (नमुना) व गामेंट निर्मितीची प्रक्रिया स्पष्ट करा. 10
- प्र.3 ब्रॉडिंगचे महत्त्व द्या. 05
- अ) मोड ऑफ शिपमेंट बदल लिहा. 05
- ब) बाजारपेठेतील नियोजनाचे महत्त्व स्पष्ट करा. 05
- प्र.4 अ) जाहिरातीची व्याख्या द्या. 10
- माध्यमांचे वर्गीकरण देऊन कोणत्याही दोन माध्यमांविषयी सविस्तर लिहा.
माध्यमांविषयी सविस्तर लिहा.
- ब) विविध प्रकारच्या ऍक्सेसरिज आणि सुशोभनांची यादी द्या. 05
- प्र.5 अ) समविच्छेद बिंदु हे युनिट, सेल(विक्री) आणि प्रतिषत (%) मध्ये खालील बाबींचा वापर 10
- करून काढा तसेच फायदा किंवा तोटा हे 25%, 50%, 75%, 100% टक्के क्षमतेत काढा.
- FC = fixed cost = 40,000/-
VS = Variable cost = 80,000/-

TR= Total Revenue = 1, 60, 000/-
Unit = 10,000*

- प्र.5 ब) प्रदर्शन व ट्रेड फेर बदल थोडक्यात लिहा. 05
- प्र.6 अ) टिपा लिहा.(कोणत्याही तीन वर) 15
1. वर्तमान फॅशन ट्रेंड
 2. मर्यादायझिंग कॅलेडर
 3. ग्राहकांची वस्तु खरेदी पुर्व आणि वस्तु वापरल्यानंतरची वृत्ति(वागणूक)
 4. बाजारपेठ संशोधन
- प्र.7 अ) सॅप्लींग व सोरसींग बदल लिहा. 05
- ब) 'वस्तुंचे जीवनचक्र' उदाहरणासहित चर्चा करा. 10

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April - 2015
Semester – IV (New Course) (Fresh)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 20/04/2015	Semester – IV (Fresh)	Adulthood & Ageing	02. 30 PM to 05. 00 PM	0444

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Answer any 4 from the remaining.

-
- Q1. A) Define the terms (any five).** **10**
a) Old age
b) Gerontology
c) Mid career transitions
d) Hospice
e) Self esteem
f) Retirement
- B) Discuss the characteristics of middle Adulthood.** **05**
- Q2. A) Write short notes on any three.** **15**
a) Physical health in young Adulthood
b) Trends in life expectancy
c) Religion & spirituality in old age
d) Recreational activities in middle age
- Q3. A) Describe acute illnesses during late adulthood.** **10**
B) State the role of old age homes. **05**
- Q4. Discuss family & social relationships during Late Adulthood.** **15**
- Q5. A) What are various aspect to be considered in maintaining psychological well being in the elderly.** **10**
B) Explain the states of memory and problem solving ability in the elderly. **05**
- Q6. Discuss in detail various challenges faced by the elderly.** **15**
- Q7. A) Explain Erikson's stage of generatively Vs stagnation.** **05**
B) Discuss the stages of coping with bereavement. **05**
C) What are different types of Euthanasia. **05**

2

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April - 2015

Semester – IV (New Course) (Fresh)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 20/04/2015	Semester – IV	Human Nutrition – I	02. 30 PM to 05. 00 PM	0743

- Note: 1. Q.1 is compulsory
2. Answer any 4 from the remaining

- Q1. A) Explain the following terms: (Any five)** 10
1. Resistant starch
 2. NPR
 3. Lipo protein
 4. Hyponatremia
 5. Keton bodies
 6. MCT
- B) Discuss factors affecting protein utilization.** 05
- Q2. State inter-relationship in the following:** 10
1. Fiber and colon cancer
 2. Lipid and CVD
 3. Electrolytes and water balance
 4. EFA and Health
 5. Hormone and blood glucose level
- Q3. A) Explain inter-relationship between Carbohydrates, fat and protein metabolism.** 10
- B) Explain role of water in body.** 05
- Q4. A) Answer the following: (Any two)** 10
1. Role of fat in body
 2. Classification of protein
 3. Specific Dynamic Action (SDA) of food
- B) Discuss vegetarianism, its advantages and disadvantages.** 05
- Q5. A) Enlist various methods to evaluate quality of food protein. Discuss in detail any two.** 10
- B) Discuss digestion, absorption and metabolism of carbohydrates.** 05
- Q6. A) Discuss factors to consider for calculating energy requirement (Factorial Method).** 10
- B) Amino – acid imbalance.** 05

Q7. Elaborates on the following terms:

15

1. RQ
2. Acid base balance
3. Thermogenesis
4. Soluble and Insoluble fiber
5. Nitrogen balance

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April - 2015
Semester – IV (New Course) (Fresh)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 20/04/2015	Semester – IV (Fresh)	Application of Ergonomic in Interior Designing	02. 30 PM to 05. 00 PM	0844

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Answer any 4 from the remaining.

-
- Q1. Answer any 5 from the following:** **15**
- Universal Design
 - Aims & Objectives of Ergonomics
 - Use of Percentile in design
 - Static and Dynamic Anthropometry
 - Sick Building Syndrome
 - Work – Rest cycle
- Q2. A) Explain MME system with a suitable diagram.** **08**
- B) What are the various problems associated with poor lighting. Elaborate.** **07**
- Q3. A) What is fatigue? Explain the types of fatigue and measures to reduce fatigue at work.** **08**
- B) Define and classify work. Elaborate on the various sources of energy for work.** **07**
- Q4. A) Define Posture and list its types. Briefly explain the guidelines to be followed for maintaining a good posture.** **08**
- B) Explain importance of Ergonomics in the field of interiors.** **07**
- Q5. A) What principles will you keep in mind while designing a computer lab?** **08**
- B) Write a brief note on History of ergonomics.** **07**
- Q6. A) What noise control measures and strategies would you adopt while designing spaces?** **08**
- B) What is stress? Explain the causes and effect of stress on human body.** **07**
- Q7. Write short notes on (any 3)** **15**
- Personal protective equipment
 - Heat illness
 - Physical fitness
 - Role of Oxygen

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April - 2015
Semester – IV (New Course) (Fresh)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 20/04/2015	Semester – IV (Fresh)	Application of Ergonomic in Interior Designing	02. 30 PM to 05. 00 PM	0844

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Answer any 4 from the remaining.

- प्र.1 खालीलपैकी कोणत्याही पाचांची उत्तरे लिहा. 15
1. युनिव्हर्सल डिझाईन
 2. अरगॉनॉमिक्सची ध्येये आणि उद्दिष्टे
 3. डिझाईन मध्ये पर्संटायल चा उपयोग
 4. स्टॅटिक आणि डायनॅमिक शरिरमापन
 5. सिक बिल्डिंग सिंड्रोम
 6. कार्य-विश्रांती चक्र
- प्र.2 अ) सुयोग्य आकृती सहित एम. एम. ई. पद्धत स्पष्ट करा. 08
- ब) खराब प्रकाश योजनेशी निगडीत असणाऱ्या विविध समस्या कोणत्या? विस्तृत करा. 07
- प्र.3 अ) थकवा म्हणजे काय? थकव्याने प्रकार स्पष्ट करून कार्यामधील थकवा कमी करण्याचे मार्ग स्पष्ट करा. 08
- ब) 'कार्य' याची व्याख्या आणि वर्गीकरण द्या. कार्यासाठी उर्जेचे विविध स्रोत विस्तृत करा. 07
- प्र.4 अ) शरीरस्थितीची व्याख्या देऊन त्याच्या प्रकारांची यादी करा. चांगली शरीर स्थिती राखण्यासाठी उपयोगात आणता येतील अशी मार्गदर्शके स्पष्ट करा. 08
- ब) अंतर्गत सजावटी मधील अरगॉनॉमिक्सचे महत्त्व स्पष्ट करा. 07
- प्र.5 अ) कॉम्प्युटरचे लॅबचे डिझाईनिंग करताना तुम्ही कोणती तत्वे लक्षात ठेवाल? 08
- ब) अरगॉनॉमिक्सच्या इतिहासावर टिप लिहा. 07
- प्र.6 अ) अवकाशाचे डिझाईनिंग करताना आवाज नियंत्रणासाठी कोणते उपाय आणि उपाय योजना तुम्ही अमलात आणाल? 08
- ब) ताण म्हणजे काय? मानवी शरीरावरील ताणाची कारणे आणि त्यांचे परिणाम स्पष्ट करा. 07
- प्र.7 टिपा लिहा.(कोणत्याही तीन वर) 15
1. वैयक्तिक संरक्षक उपकरणे
 2. उष्णतेचे विकार
 3. शारिरीक तंदुरुस्ती
 4. ऑक्सिजनची भूमिका

Gokhale Education Society's
SMRK – BK – AK – Mahila Mahavidyalaya, Nashik
I - UNIT TEST, Sem IV

Class : SYBSc.(Home Science) (HD)
Subject: Child & Youth Development
Marks: 25

Date : 29/01/2015
Time: 9.00 to 10.00 am.
Day : Thursday

- Q.1. Write short Notes (any -2) 10.
- 1) Laterality
 - 2) Emotional catharsis
 - 3) Heightened Emotionality
- Q.2. Explain in detail (Any - 2) 10.
- 1) Explain any 3 principles of development ?
 - 2) Describe causes of Heightened Emotionality ?
 - 3) Write about components of motor ability ?
- Q.3. Describe factors influencing physical & motor development ? 5.

मराठी माध्यम

- प्र १. ला. टिपा लिहा. (फक्त -२) १०.
- १) हस्तता
 - २) भावनिक विरेचन
 - ३) उच्चभावनिकता
- प्र.२ रा. सविस्तर लिहा. (फक्त २) १०.
- १) विकासाची कोणतेही तीन तत्त्व सविस्तर लिहा.
 - २) उच्च भावनिकतेची कारणे स्पष्ट करा.
 - ३) कारक विकासाचे घटक स्पष्ट करा.
- प्र.३. शारिरीक आणि कारक विकासावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. ५.

Gokhale Education Society's
S.M.R.K. B.K. A.K. Mahila Mahavidyalaya, Nashik
Ist Unit Test

Class :S.Y.B.Sc.(RM)
Subject : Resource Management

Max. Marks :25
Duration : 1 Hour
Date :

Q.1 Write Definations (10 M)

(1) Management	(2) Resources
(3) Values, Goals and Standard	(4) Decision Making
(5) Controlling	

Q.2 Write answer of following questions (any 3) (15 M)

- (1) Write family characteristics influencing management.
- (2) Write characteristics of management and explain misconceptions and obstracles in management.
- (3) Explain decision making process in brief.
- (4) Write managemnt process in detail i.e. Planning, Controlling and Evaluation.
- (5) Write characteristics of resources.

मराठी

प्र.१ खालील व्याख्या लिहा. (१०)

(१) व्यवस्थापन	(२) साधन सामुग्री / संसाधने
(३) मुल्ये, उद्दीष्टे, स्तर	(४) निर्णय प्रक्रिया
(५) नियंत्रण	

प्र.२ खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) (१५)

- (१) व्यवस्थापनेवर परीणाम करणारे कौटुंबीक घटक याबाबत लिहा?
- (२) व्यवस्थापनेची वैशिष्टे लिहा? व्यवस्थापनेतील गैरसमज किंवा भ्रम व अडचणींबद्दल लिहा.
- (३) निर्णय प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- (४) व्यवस्थापन प्रक्रियेबद्दल विस्तृत लिहा (नियोजन, नियंत्रण, मुल्यमापन)
- (५) संसाधनांची वैशिष्टे लिहा?

Gokhale Education Society's
SMRK – BK – AK – Mahila Mahavidyalaya, Nashik
I - UNIT TEST, Sem.IV

Class: SYBSc.(Home Science)

Date : 29/01/2015

Subject: Textile Science

Time: 9.00 to 10.00 am.

Marks: 25

Day : Thursday

Note : Draw neat diagrams wherever necessary.

Q.1. Write in detail about the raw material, manufacturing process & uses of any of the

Following fiber

10.

- 1) Viscose Rayon 2) Acetate

Q.2. Short notes on (any two)

8.

- 1) Primary properties of textile fiber
2) Dry & wet chemical spinning
2) Polymerization

Q.3. A) Match the following

4.

- 1) Cotton - Amide fiber
2) Silk - Regenerated Cellulosic fiber
3) Nylon - Cellulosic fiber
4) Teflon - Ester fiber
5) Viscose Rayon - Protein fiber
6) Acrylic - Emulsion Spun fiber
7) Polyester - Artificial Wool
8) Acetate - Wool
 - Modified Cellulosic

B) Define the following

3

- 1) Viscose Rayon
2) Acetate
3) Blend

मराठी माध्यम-

सूचना- आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा.

प्र.१. खालील पैकी कोणत्याही एका तंतुची सविस्तर कच्चा माल, उत्पादन पद्धती व उपयोग

या संदर्भात माहीती द्या.

१०.

१) व्हिस्कोस रेयॉन

२) ॲसिटेट

प्र.२. टीपा लीहा. (कोणत्याही दोन).

८.

१) तंतुचे प्राथमिक गुणधर्म

२) ओली व सुकी कताई पद्धती ()

३) बहुवारीकीकरण

प्र.३. अ) जोड्या लावा.

४.

१) सुती	-	अमाइड तंत्र
२) रेशिम	-	पुननिर्मित सेल्युलोज तंतु
३) नायलॉन	-	सेल्युलोज तंतु
४) टेकलॉन	-	इस्टर तंतु
५) व्हिस्कोस रेयॉन	-	प्रथिन तंतु
६) ॲक्रीलीक	-	इमल्शन कताई तंतु
७) पॉलीस्टर	-	कृत्रिम लोकर
८) ॲसिटेट	-	लोकर
	-	सुधारीत सेल्युलोज

ब) व्याख्या लीहा.

३.

१) व्हिस्कोस रेयॉन

२) ॲसिटेट

३) ब्लेड

Gokhale Education Society's
SMRK – BK – AK – Mahila Mahavidyalaya, Nashik
I - UNIT TEST, Sem.IV

Class : SYBSc.(Home Science) (RM)

Date : 29/01/2014

Sub : Elements of Planning

Time: 11.00 to 12.00 pm.

Marks:25

Day : Thursday

Note: Draw Neat Sketches Wherever necessary

Q.1, Why does a man built a house?

(10)

OR

Q.1. What is Privacy? Explain giving examples with sketches.

(10)

Q.2. Solve any three

(15)

a. Sketch and label Staircase

b. Criteria for giving housing loans

c. legal factors affecting house selection.

d. Orientation.

Gokhale Education Society's
SMRK – BK – AK – Mahila Mahavidyalaya, Nashik
I - UNIT TEST, Sem.IV

Class : SYBSc.(Home Science) (HD)

Date : 29/01/2014

Sub : Working with Parents

Time: 11.00 to 12.00 pm.

Marks:25

Day : Thursday

Q.1 Write Short Notes -(Any 3)

15

- 1) Parents Library
- 2) Democratic Parenting
- 3) Printed Media
- 4) Importance of Reward in child's life.

Q.2 Explain in detail (Any 2)

10

- 1) Describe the stages of parenting.
- 2) What are the barriers of parent insolvent.
- 3) Write down the goals of working with parents

मराठी माध्यम

प.१ ला. टीपा लीहा. (कोणतेही - ३)

१५.

- १) पालकांसाठी वाचनालय
- २) लोकशाही पालकत्व
- ३) छापिल माध्यमे
- ४) बक्षीसाचे मुलांच्या जीवनातील महत्त्व

प्र.२ रा.सविस्तर लिहा.

१०.

- १) पालक सहभागामध्ये येणाऱ्या अडचणी स्पष्ट करा.
- २) पालकांबरोबर काम करण्याची ध्येय व उद्दीष्टे स्पष्ट करा ?
- ३) पालकत्वाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.

Gokhale Education Society's
SMRK – BK – AK – Mahila Mahavidyalaya, Nashik
I - UNIT TEST, Sem.IV

Class : SYBSc.(Home Science) (ND)

Date : 29/01/2014

Sub : Medical Nutrition Therapy-I

Time: 11.00 to 12.00 pm.

Marks:25

Day : Thursday

Q.1 Explain the following terms.

5.

1. Esophagitis
2. Dysphagia
3. Anemia
4. Clear Liquid diet
5. Broka's Index

Q.2. Give reasons.

10.

1. low fibre diet is advised during typhoid.
2. Behaviour modification is important in the management of obesity.
3. Small and frequent feedings are advised in acute fever.
4. A therapeutic diet should be planned on the basis of a normal diet.
5. Iron deficiency is common among elderly people.

Q.3. Explain the therapeutic adaptation of a normal diet.

5.

Q.4. Discuss the dietary management in (any one)

5.

1) Peptic ulcer

2) Tuberculosis

Gokhale Education Society's
SMRK – BK – AK – Mahila Mahavidyalaya, Nashik
I - UNIT TEST, Sem.I

Class : SYBSc.(Home Science) (TSAD)

Date : 29/01/2015

Sub : Fundamentals of App. Merch. & Marketing

Time: 11.00 to 12.00 pm.

Marks:25

Day : Thursday

Q.1 Write definition of Merchandiser, Qualities & skilled required to be a merchandiser.

10.

Q.2 Write about sampling in detail.

5.

Q.3 Write short Note (Any 5)

10.

- 1) Selection of Vendor
- 2) Accessories
- 3) Function of Merchandiser
- 4) Value Addition
- 5) Embroidery
- 6) Costing.

मराठी माध्यम

प्र.१) मर्चंडायझर ची व्याख्या लीहा व मर्चंडायझर होण्यासाठी लागणारे गुण व कौशल्य स्पष्ट करा.

१०.

प्र.२) सॅप्लींग बदल सविस्तर लीहा.

५.

प्र.३) टीपा लीहा.

१०.

-
- १) विक्रेत्यांची (वेंडरची निवड)
 - २) अॅक्सेसरी
 - ३) मर्चंडायझरचे कार्य
 - ४) कापडावरील सुशोभन
 - ५) इम्ब्रॉयडरी कौस्टींग.
-

Gokhale Education Society's
SMRK – BK – AK – Mahila Mahavidyalaya, Nashik
I - UNIT TEST, Sem.IV

Class: SYBSc.(Home Science)
Subject: Food Microbiology
Marks: 25

Date : 29/01/2015
Time: 9.00 to 10.00 am.
Day : Thursday

Q.1. Explain the following terms (any 5).

5.

- 1) Polar Budding 2) Mold 3) Yeast 4) Osmophilic
5) Potable water 6) Hyphae & Mycelium 7) BOD.

Q.2. Explain Municipal Water Purification method of domestic water with the help of flow diagram

5.

Q.3. Describe briefly the role of micro organism in manufacture of Vinegar

10.

Q.4. Write short note on (any 1).

5.

- 1) Trickling filter
2) Physical, Chemical, Biological hazards associated with food
-

Gokhale Education Society's
SMRK – BK – AK – Mahila Mahavidyalaya, Nashik
I - UNIT TEST, Sem.IV

Class : SYBSc.(Home Science)
Subject: Curriculum for Young Children
Marks: 25

Date : 30/01/2014
Time: 11.00 to 12.00 pm.
Day : Friday

- Q.1.A)** Explain the following terms (Any Five) 5.
- 1) Curriculum Planning
 - 2) Co-operative play
 - 3) Attentive listening
 - 4) Incidental learning
 - 5) Long term planning
 - 6) Picture talk
- B)** Distingwish between any one of the following. 5.
- I) Long term planning and short term planning.
 - II) Planned learning and Incidental learning.
- Q.2.** Answer any one of the following . 15.
- i) List Principles of curriculum planning and explain any 3 Principles.
 - ii) List values of Play and explain any 3 values.
 - iii) Discuss various methods useful for conducting social studies.

मराठी माध्यम

- प्र.१ ला. अ)** खालील संज्ञा स्पष्ट करा. ५.
- १) अभ्यासक्रमाचे नियोजन.
 - २) सहकार्यात्मक खेळ .
 - ३) लक्षपूर्वक श्रवण.
 - ४) आनुषंगिक अध्ययन.
 - ५) दीर्घ कालीक नियोजन.
 - ६) चित्रचर्चा (चित्रवाचन)
- ब)** खालीलपैकी कोणत्याही एकातील फरक स्पष्ट करा. ५.
- १) दीर्घकालीक नियोजन व अल्पकालीक नियोजन.
 - २) नियोजित अध्ययन व आनुषंगिक अध्ययन.
- प्र.२ रा.** खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. १५.
- १) अभ्यासक्रमाच्या नियोजनाच्या तत्वांची यादी करुन कोणत्याही तीन तत्वांची चर्चा करा.
 - २) खेळाच्या मूल्यांविषयी यादी करुन कोणत्याही तीन मूल्यांविषयी माहीती द्या.
 - ३) सामाजिक अभ्यासासाठी वापरण्यात येणाऱ्या विविध पध्दती विषयी चर्चा करा.

Gokhale Education Society's
SMRK – BK – AK – Mahila Mahavidyalaya, Nashik
I - UNIT TEST, Sem.IV

Class : SYBSc.(Home Science) (ND)
Subject: Human Nutrition
Marks: 25

Date : 30/01/2014
Time: 11.00 to 12.00 pm.
Day : Friday

Q.1. Define the terms :

5.

1) Acid- base balance	2) SDA	3) dehydration
4) Thermogenesis	5) Sugar	

B. Explain the Factors attending BMR.

5.

Q.2.A) Describe the functions of CHO.

5.

B) Explain the role of fiber in various diseases

5.

Q.3. Write a short note on.

5.

- 1) Functions of water.
 - 2) Measurement of energy
-
-

Gokhale Education Society's
SMRK – BK – AK – Mahila Mahavidyalaya, Nashik
I - UNIT TEST, Sem.IV

Class : SYBSc.(Home Science)
Subject: Soft Skill Development
Marks: 25

Date : 30/01/2014
Time: 11.00 to 12.00 pm.
Day : Friday

*** Write any two questions of the following.**

- Q.1. What a communication ? Explain barriers to communication with suitable examples.
- Q.2. Explain Group communication ? Also explain Advantages and disadvantages of group meeting.
- Q.3. explain speeches ? Also explain speaker's appearance, body language with examples.
- Q.4. Explain Dialogue skill in detail with suitable example.

मराठी माध्यम

खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाची उत्तरे लिहा.

- प्र.१ला. संवाद म्हणजे काय ? संवाद प्रक्रीयेतील येणारे अडथळे उदाहरणासहीत स्पष्ट करा.
- प्र.१ला. समूह संवाद म्हणजे काय ? समूह सभा मधील फायदे व तोटे उदाहरणासहीत स्पष्ट करा.
- प्र.१ला. भाषण म्हणजे काय ? वक्ताच्या एकंदरीत व्यक्तीमत्वाबद्दल तसेच शरीर भाषे (Body Language) बद्दल उदाहरणासहीत स्पष्ट करा.
- प्र.१ला. संवाद कौशल्य (Dialogue skill) उदाहरणासहीत स्पष्ट करा.

Gokhale Education Society's
SMRK – BK – AK – Mahila Mahavidyalaya, Nashik
I - UNIT TEST, Sem.IV

Class : SYBSc.(Home Science)
Subject: Adulthood And Aging
Marks: 25

Date : 30/01/2014
Time: 9.00 to 10.00 am.
Day : Friday

Q.1. Define and explain following forms (Any - 2) **10.**

- 1) Young adulthood.
- 2) Gerontology.
- 3) Concept of Aging.
- 4) Old Age.

Q.2. Define middle adulthood and discuss main characteristics of this stage **15.**

OR

Q.2. A) Discuss various factors related to successful aging. **10.**

B) State current trends in life expectancy. **5.**

मराठी माध्यम

प्र.१ ला. खालील संज्ञा स्पष्ट करा.(कोणत्याही दोन) **१०.**

- १) तारुण्यावस्था
- २) वार्धक्य विषयक अध्ययन करणारे शास्त्र
- ३) वयोवृद्धतेची संकल्पना
- ४) वृद्धावस्था

प्र.२ रा. मध्य प्रौढावस्था याची व्याख्या लिहून, या अवस्थेच्या प्रमुख वैशिष्ट्याची माहिती द्या. **१५.**

किंवा

प्र.२ रा. अ) वृद्धावस्थेशी यशस्वीपणे जुळवून घेण्यासाठी कोणते घटक कारणीभूत ठरतात. चर्चा करा. **१०.**

ब) आर्युमान व मृत्युदराबाबत वयोवृद्ध लोकांच्या बाबतीत प्रचलीत कल काय आहे ? **५.**

Gokhale Education Society's
SMRK – BK – AK – Mahila Mahavidyalaya, Nashik
I - UNIT TEST, Sem.IV

Class : SYBSc.(Home Science) (ND)

Date : 30/01/2014

Sub : Application of Ergonomics in interior Design (RM)

Time: 9.00 to 10.00 am.

Marks:25

Day : Friday

Q.1. Answer the following Questions (any three)

- 1) Define ergonomics? Write its aim and objectives ? Write importance of ergonomics in interior designing. **15.**
- 2) Define and explain anthropometry ? Write its types ?
- 3) Define posture? Write types of posture in short and guide lines for good posture
- 4) Write Principles of work station design and write design considerations for various workstations.
- 5) Write what is universal design (UD), write about application of UD principals in designing spaces.

Q.2. Write in short.

10.

1. Time and motion study
2. Biomechanics
3. Musculo – Skeletal problems
4. Designing for everyone
5. MME system

मराठी माध्यम

प्र.१ला खालील प्रश्नाची उत्तरे लीहा. (कोणतेही तीन)

१५.

- १) एरगोनॉमीक्स ची व्याख्या लीहा ? उद्देश लीहा व एरगोनॉमीक्स चे अंतर्गत सजावटीतील महत्त्व स्पष्ट करा.
- २) एनथ्रोपोमेट्री ची व्याख्या लीहा व अर्थ स्पष्ट करा व प्रकार लीहा.
- ३) पोश्चर ची व्याख्या व प्रकार लिहा? व चांगले पोश्चर ठेवण्यासाठी मार्गदर्शन करा?
- ४) स्पनेची तत्वे स्पष्ट करा ? स्पनेची रचना करतांना (कंसीडरेशन्स) कुठल्या गोष्टी विचारात घ्याल ?
- ५) युनीव्हर्सल डिझाईन (UD) म्हणजे काय ? एखादया जागेची रचना करतांना तुम्ही UD तत्वे कशी लागू कराल ?

प्र.२ रा. खालील प्रश्नाची उत्तरे थोडक्यात लीहा.

१०.

- १) टाईम व मोशन स्टडी.
- २) बायोमेकॅनीक्स.
- ३) मस्कुलो-स्केलीटल प्रॉब्लेम्स.
- ४) डीझायनींग फॉर एव्हरीवन.
- ५) MME सीस्टीम.

Gokhale Education Society's
SMRK – BK – AK – Mahila Mahavidyalaya, Nashik
I - UNIT TEST, Sem.IV

Class : SYBSc.(Home Science) (TSAD)

Date : 30/01/2015

Sub : Traditional Textiles & Embroideries of India

Time: 09.00 to 10.00 am.

Marks:25

Day : Thursday

Q.1. Write in detail about the traditional embroidery of kasuti of Karnataka. **10.**

OR

Q.1. Kantha of Bengal

Q.2. Write short note on : (any - 3) **15.**

- 1) Styles of Kathiawar embroidery.
- 2) Embroidered textiles of Kashmir.
- 3) Types of Kutch embroidery.
- 4) Floor coverings of Kashmir.

मराठी माध्यम

प्र.१ ला. कर्नाटकची कसूती कींवा बंगालची कांथा या परंपरागत भरतकामाविषयी सविस्तर लिहा.

१०.

प्र.२ रा. थोडक्यात टीपा लिहा. (कोणत्याही - ३)

१५.

- १) काठेवाड भरतकामातील शैली.
- २) काश्मीरचे भरतकामकेलेले टेक्सटाइल्स.
- ३) कच्छ भरतकामाचे प्रकार.
- ४) काश्मीरची जमीन आच्छादने.

Gokhale Education Society's
SMRK BK AK Mahila Mahavidyalaya

Ist Unit Test- January, 2015 (Sem. II)

Class: S.Y. BSc

Subject: Advanced Chemistry

Date: 30/1/2015 (Friday)

Medium: English

Marks: 25

Duration: 1hr

Note: Section I & II should be written on separate answer sheet.

Section -I

Q. 1) What are carbohydrate ? Explain the classification in detail. 10

Q.2) Write the structural formula of following 05

i) Glucose	ii) Fructose
iii) Sucrose	iv) Maltose
v) Lactose	vi) Starch

Section II

Q. 3) A) Write note on following (any two) 05

- i) Essential fatty acids
- ii) Triglycerides
- iii) Difference between saturated and unsaturated fatty acids with examples
- iv) Functions of lipids

B) Fill in the blanks 05

- i) Lipid that function as a fuel reserve in animal -----
- ii) The number of mg of KOH required to hydrolyse 1gm of oil is known as-----
- iii) The number of gram of iodine absorbed by 100gm of fat or oil gives us-----
- iv) Name the test employed to check the purity of butter through the estimation of volatile fatty acid is -----
- v) The number of double bond present in Arachidonic acid is -----

2

Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (New course)
(REPEATER) Examination: April 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Thursday 09/04/2015	Semester – III (Repeater)	Media Skill Development	11.00 AM to 01.30 PM	9304

Note: 1. Q.1 is compulsory.
 2. Attempt any four from the rest.

Q1. Answer any five from the followings.

15

1. Concept of mass-media
- ✓ 2. Electronic media
- ✓ 3. Merits of news paper
4. Any 3 advantages of cell phone
- ✓ 5. Any 3 demerits of Internet
6. Meaning of periodicals
- ✓ 7. Medium and message.

Q2. A) Enlist the popular mass media and write about the importance of mass media in creating public opinion.

08

B) Discuss street play as a medium of social interaction.

07

Q3. A) Write in detail about the advantages of radio over other mass media.

08

✓ B) Explain the different types of puppets and write its advantages as traditional medium.

07

Q4. A) Explain any four forms of folk theatre.

08

B) Discuss print media.

07

Q5. A) Write about any four format of television programme.

08

✓ B) Explain different types of films.

07

Q6. A) Discuss the role of television for development of society.

08

✓ B) Explain the advantages and disadvantages of Internet.

07

Q7. A) Discuss the points taken into consideration while analyzing an article based on social issue.

08

B) Write about any three format of radio.

07

**Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (New course)
(REPEATER) Examination: April 2015**

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Thursday 09/04/2015	Semester – III (Repeater)	Media Skill Development	11.00 AM to 01.30 PM	9304

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Attempt any four from the rest.

- प्र.1 खालीलपैकी कोणत्याही 5 प्रश्नांची उत्तरे लिहा. 15
1. जनसंपर्क माध्यमांची संकल्पना
 2. इलेक्ट्रॉनिक माध्यमे
 3. वर्तमानपत्राचे फायदे
 4. मोबाईल फोनचे तीन फायदे
 5. इंटरनेटचे तीन दुष्परिणाम
 6. नियतकालिकांचा अर्थ
 7. माध्यमे व संदेश
- प्र.2 अ) लोकप्रिय जनसंपर्क माध्यमांची यादी करा व जनमत तयार करण्यात जनसंपर्क माध्यमांची असणारी माहिती सांगा. 08
- ब) सामाजिक आंतरक्रियेचे माध्यम म्हणून पथनाटयाची भुमिका स्पष्ट करा. 07
- प्र.3 अ) इतर जनसंपर्क माध्यमांच्या तुलनेत 'रेडियोचे' फायदे नमूद करा. 08
- ब) कठपुतळ्यांचे विविध प्रकार सांगा व कठपुतळ्यांचे पारंपारिक माध्यमे म्हणून असणारे फायदे स्पष्ट करा. 07
- प्र.4 अ) लोक नाटयांचे कोणतेही चार प्रकार लिहा. 08
- ब) छापील माध्यमांवर टिप लिहा 07
- प्र.5 अ) टेलिव्हिजन वरिल कार्यक्रमांचे कोणतेही चार प्रकार स्पष्ट करा. 08
- ब) सिनेमांच्या विविध प्रकारांची चर्चा करा. 07
- प्र.6 अ) समाजाच्या विकासात टेलिव्हिजनची भुमिका स्पष्ट करा. 08
- ब) इंटरनेटचे फायदे व तोटे नमूद करा. 07
- प्र.7 अ) सामाजिक समस्येवरील लेखाचे मुल्यमापन करतांना कोणते मुद्दे विचारात घ्याल? 08
- ब) रेडियोवरील कार्यक्रमांचे कोणतेही तीन प्रकार सांगा. 07

2

**Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (New course)
(REPEATER) Examination: April - 2015**

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 18/04/2015	Semester – III (Repeater)	Family Dynamics	11. 00 AM to 01. 30 PM	9303

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from the rest.
3. All questions carry equal mark.

-
- Q1. Explain the terms any five:** 15
1. Reconstituted families
 2. Marriage Counseling
 3. Divorce
 4. Court marriage
 5. Var vadhu Mela
 6. Single Parent family
 7. Empty nest syndrome
- Q2. Discuss various contraceptive methods that are available to a couple in the modern society.** 15
- Q3. A) What are the various factors influencing mate selection?** 10
B) Discuss effects of broken engagement. 05
- Q4. A) Explain the first 3 stages of family life cycle.** 10
B) Discuss the functions of family. 05
- Q5. Elaborate on any five alternate family patterns that exist in modern society.** 15
- Q6. Write short notes on any three.** 15
1. Joys of Parenthood
 2. Single Parent family
 3. Adjustment with Spouse
 4. Premarital rituals of one community
 5. Honeymoon
- Q7. Explain any two crises that families face. Discuss the causes, impact and ways of coping for each.** 15

Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (New course)
(REPEATER) Examination: April - 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 18/04/2015	Semester – III (Repeater)	Family Dynamics	11. 00 AM to 01. 30 PM	9303

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from the rest.
3. All questions carry equal mark.

- प्र.1 संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) 15
1. पुनर्रचित कुटुंबे
 2. विवाह समुपदेशन
 3. घटस्फोट
 4. कोर्टातील विवाह
 5. वर वधू मेळावा
 6. एकपालक कुटुंब
 7. रिक्त घरकूल लक्षणे (syndrome)
- प्र.2 आधुनिक समाजातील जोडप्याला उपलब्ध असणाऱ्या कुटुंब नियोजनाच्या पद्धतींविषयी चर्चा करा. 15
- प्र.3 अ) जोडीदार निवडीवर परिणाम करणारे विविध घटक कोणते? 10
- ब) मोडलेल्या साखरपुड्याचे परिणाम, यावर चर्चा करा. 05
- प्र.4 अ) कुटुंब जीवनचक्राच्या पहिल्या तीन अवस्था समजावून सांगा. 10
- ब) कुटुंबाचे कार्य यावर चर्चा करा. 05
- प्र.5 आधुनिक समाजात आढळणारे पर्यायी कुटुंबाचे पाच प्रकार विस्ताराने लिहा. 15
- प्र.6 थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) 15
1. पालकत्वामधील आनंद
 2. एक- पालक कुटुंब
 3. जोडाधाराशी तडजोड (समायोजन)
 4. कोणत्याही एका समाजाचे विवाहपूर्व विधी/रीती
 5. मधुचंद्र
- प्र.7 कुटुंबाला सामोरे जावे लागणारे कोणतेही दोन संकटे, समजावून सांगा. प्रत्येकाची कारणे, परिणाम व हाताळण्याचे किंवा सामोरे जाण्याचे मार्ग यांची चर्चा करा. 15

2

Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (New course)
(REPEATER) Examination: APRIL - 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 17/04/2015	Semester – III (Repeater)	Consumer Studies	11. 00 AM to 01. 30 PM	9302 / 1031

- Note:** 1. Q.1 is compulsory.
 2. Attempt any four from remaining.
 3. All questions carry equal mark.

-
- Q1. Write shot notes on any (3)** 15
- ISI
 - Types of labels
 - Agmark
 - Elaborate on: Right to the heard and Right to basic needs
- Q2. A) Highlight on "Adulteration" as a consumer problem.** 08
- B) Define Advertisements. How are advertisements misleading? Explain.** 07
- Q3. Answer any 3 from the following:** 15
- Objectives of Consumer Education
 - Essentials of labels
 - CGSI
 - Meaning of standardization
- Q4. A) Elaborate on: Faulty Weights and Measures as a consumer problem.** 08
- B) Define "Consumerism". Give reasons for the slow growth of consumer movement in India.** 07
- Q5. A) List and explain any 4 Rights of consumers.** 08
- B) Define Brand. Explain the different types of brands with suitable examples.** 07
- Q6. A) Discuss the following in brief.** 08
- Sales gimmicks
 - Illegal trading
 - Unfair Warranties
 - Massive Profitecting
- B) Explain: "CONSUMER RESPONSIBILITIES"** 07

Q7. A) What are the steps involved in Consumer Decision Making Process? Explain. 08

B) Write a note on: Good Buymanship 07

①

Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (REPEATER)

Examination: April - 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 18/04/2015	Semester – III (Repeater)	Art, Design and Aesthetics	02. 30 AM to 05. 00 PM	2301

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal mark.

-
- Q1. A) Define the following terms. (Any three)** **09**
- 1) Line
 - 2) Optical Illusion
 - 3) Design
 - 4) Intensity of labour
- B) Differentiate between. (Any Two)** **06**
- 1) Primary colours and Secondary
 - 2) Direct lighting and Indirect lighting
 - 3) Positive Space and Negative Space
- Q2. A) Draw colours wheel and explain any two colour schemes.** **08**
- B) Explain in brief structural design and Decorative design.** **07**
- Q3. A) Explain the psychological effect of light on human mind. Give your own examples.** **08**
- B) What is Rhythm? Write down the methods to create Rhythm.** **07**
- Q4. A) What do you understand by the term Balance. Explain the types of balance.** **08**
- B) Explain complementary colour scheme and Triad colour scheme**
- Q5. A) Enlist various types of textures. Write down use of texture in Interior Design.** **08**
- B) Explain the term emphasis. Explain the points to be considered while emphasizing any art form.** **07**
- Q6. Write short notes.** **15**

- a) Psychological effect of colour on human mind.
- b) Importance of proportion
- c) Harmony as a principle of art.

Q.7A) Classify colours and explain any two of its types

08

B) Enlist the types of light write down the importance of light as an art element.

07

Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (REPEATER)

Examination: April - 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 18/04/2015	Semester – III (Repeater)	Art, Design and Aesthetics	02. 30 AM to 05. 00 PM	2301

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Attempt any four from remaining.

3. All questions carry equal mark.

-
- प्र.1 अ) खालील संज्ञाच्या व्याख्या लिहा. (कोणत्याही तीन) 09
1. रेषा
 2. दृष्टिभ्रम
 3. संरचना (डिझाईन)
 4. रंगकांती (इंटेंसिटी ऑफ कलर)
- प्र.1 ब) फरक स्पष्ट करा. (कोणत्याही दोन) 06
1. प्राथमिक रंग आणि दुय्यम रंग
 2. प्रत्यक्ष प्रकाश- योजना (डायरेक्ट लायटिंग) व अप्रत्यक्ष प्रकाश योजना (इन- डायरेक्ट लायटिंग)
 3. सकारात्मक जागा (निगेटिव्ह स्पेस) आणि नकारात्मक जागा (निगेटिव्ह)
- प्र.2 अ) रंग –चक्र (आकृती) काढा आणि दोन रंगसंगती स्पष्ट करा. 08
- ब) रचनात्मक संरचना (स्ट्राक्चरल डिझाईन) आणि सजावट संरचना (डेकोरेटिव्ह डिझाईन) थोडक्यात स्पष्ट करा. 07
- प्र.3 अ) प्रकाशाच्या मानसिक परिणाम स्पष्ट करा. स्वतः उदाहरणे द्या. 08
- ब) ताल (रिदम) म्हणजे काय? ताल निर्माण करण्याच्या पद्धती लिहा. 07
- प्र.4 अ) 'तोल' (बॅलन्स) या संज्ञेवरून तुम्हाला काय बोध होतो? ('तोल') याचे प्रकार स्पष्ट करा. 08
- ब) पूरक (कॉम्प्ली मेण्टर) आणि तीन रंगी (ट्रायाड) रंगसंगती स्पष्ट करा. 07
- प्र.5 अ) निरनिराळे पोत- यांची एक यादी लिहा. अंतर्गत सजावट (इंटिरीयर डिझाईन) मध्ये 'पोत' (टेक्चर) याच्या वापराविषयी लिहा. 08
- ब) 'उठाव' (एम्फसीस)हि संज्ञा स्पष्ट करा. कोणत्याही कलारूपाला (आर्ट फॉर्म) उठाव देताना कोणते मुद्दे लक्षात घेतले जातात. 07

प्र.6 टिपा लिहा.

15

1. मानवी मनावर रंगांचा ह्योणारा मानसिक परिणाम
2. 'प्रमाणबद्धता' (प्रपोर्शम) यांचे महत्त्व
3. 'सुसवाद' (हार्मनी) — कलेचे एक तत्त्व

प्र.7 अ) रंगाचे वर्गीकरण करा. त्याचे दोन प्रकार स्पष्ट करा.

08

ब) 'प्रकाशाचे प्रकार' — यांची सूची लिहा. 'प्रकाश— एक कला घटक'— यांचे महत्त्व लिहा. 07

9

Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (REPEATER)

Examination: April May 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 17/04/2015	Semester – III (Repeater)	Current Concerns and Women's Studies	02. 30 AM to 05. 00 PM	2001

- Note:** 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal mark.

-
- Q1. A) Explain the terms: (Any 5)** 10
1. First generation Rights
 2. Death Rate
 3. Prostitution
 4. Sexual Harassment
 5. Domestic Violence
 6. Organized Sector
- B) Suggest two measures for the following: (Any two)** 05
1. To improve portrayal of women in TV.
 2. To reduce maternal mortality rate.
 3. To have balanced sex ratio.
- Q2. A) What is the score of democracy?** 08
- B) Discuss component of population change.** 07
- Q3. A) Give reasons for decline in sex ratio.** 08
- B) Give reasons for dowry.** 07
- Q4. A) What are the factors that affect women health.** 08
- B) Discuss problems of women in the unorganized sector.** 07
- Q5. A) Explain degrees/ levels of political participation of women.** 08
- B) Give your views on 33% women's in politics.** 07
- Q6. A) Enumerate the evils of dowry.** 08
- B) Why do women commit crime discuss.** 07
- Q7. Write Short notes: (Any three)** 15
- a) Function of CSWB
 - b) Importance of the studying women
 - c) Reasons for low literacy rate in women.
 - d) Objectives of RTI.

Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (REPEATER)

Examination: -April - May 2015

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 17/04/2015	Semester – III (Repeater)	Current Concerns and Women's Studies	02. 30 PM to 05. 00 PM	2001

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Attempt any four from remaining.

3. All questions carry equal mark.

-
- प्र.1 अ) खालील संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) 10
1. प्रथम पिढीचे हक्क
 2. मृत्यूदर
 3. वेश्याव्यवसाय
 4. लैंगिक छळ
 5. घरगुती हिंसाचार
 6. संघटित क्षेत्र
- प्र.1 ब) खालील पैकी कोणत्याही दोन समस्यांवर प्रत्येकी दोन उपाय सुचवा. 05
1. दुरदर्शनवरील स्त्रियांचे चित्रण सकारात्मक करणे
 2. मातामृत्यूचे प्रमाण कमी करणे
 3. संतुलित लिंग गुणोत्तर राखणे
- प्र.2 अ) लोकशाहीची व्याप्ती काय आहे? 08
- ब) लोकसंख्या बदलाच्या घटकांविषयी चर्चा करा. 07
- प्र.3 अ) लिंग गुणोत्तर घसरण्याची कारणे द्या. हुंडा प्रथेची कारणे द्या. 08
- ब) हुंडा प्रथेची कारणे द्या. 07
- प्र.4 अ) स्त्रियांच्या आरोग्यावर परिणाम करणारे घटक कोणते आहेत 08
- ब) असंघटित क्षेत्रातील स्त्रियांच्या समस्यांची चर्चा करा. 07
- प्र.5 अ) स्त्रियांच्या राजकीय सहभागाच्या पातळ्या स्पष्ट करा. 08

- ब) स्त्रियांना राजकारणात 33% आरक्षण मिळण्यासंबंधी तुमचे मत द्या. 07
- प्र.6 अ) हुंडा प्रथेचे दुष्परिणाम लिहा. 08
- ब) स्त्रिया गुन्हेगारीकडे का वळतात? चर्चा करा. 07
- प्र.7 थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) 15
1. केंद्रीय समाजकल्याण मंडळाची कार्ये
 2. स्त्रि अभ्यासाचे महत्व
 3. स्त्रियांमध्ये साक्षरतेचा दर कमी असण्याची कारणे
 4. माहितीच्या अधिकाराची उद्दीष्टे

Bachelor of Science (Home Science) Examination: (Old Course)
April 2015 Semester – III (Repeater)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 20/04/2015	Semester – III (Repeater)	Nutrition for Life Span	02.30 PM to 05.00 PM	2201

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Solve any 4 questions from the remaining.
3. All Question carry equal Marks.

-
- Q1. A) Explain the following terms: (Any Five)** **10**
- i) Sedentary Women
 - ii) Finger foods
 - iii) Exclusive Breast feeding
 - iv) Physiological Anaemia of Pregnancy
 - v) Weaning
 - vi) Reference Women
- B) Write a note on common problems in pregnancy and dietary modification suggested for the work.** **05**
- Q2. A) List the common nutritional deficiencies observed in senior citizen and point to keep in mind to overcome them.** **10**
- B) List factors affecting eating habits of adolescents** **05**
- Q3. Differentiate between:** **15**
- a) Nutritional Requirement of sedentary worker vs. Heavy worker.
 - b) Anorexia Nervosa vs. Bulimia
 - c) Breast feeding vs. bottle feeding
- Q4. A) A state the importance of packed lunch for a school going child and points to be kept in mind to improve eating habits of school children.** **10**
- B) State the importance of good nutrition in adulthood.** **05**
- Q5. A) A write a note on different types of weaning foods and points to be considered while weaning.** **10**
- B) State ways in which low cost menu plans can be planned.** **05**
- Q6. A) State the nutrients whole requirements increase during pregnancy and state reasons for the same.** **10**
- B) Write a note on special foods given during lactation and explain why they are given.** **05**
- Q7. A) State the Principles of Diet and menu planning.** **10**
- B) Write a note on Toxemia and gestational Diabetes.** **05**

Bachelor of Science (Home Science) Examination: (Old Course)
April 2015 Semester – III (Repeater)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 20/04/2015	Semester – III (Repeater)	Nutrition for Life Span	02.30 PM to 05.00 PM	2201

- Note:** 1. Q.1 is compulsory.
2. Solve any 4 questions from the remaining.
3. All Question carry equal Marks.

- प्र.1 अ) खालील दिलेल्या संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणतेही पाच) 10
1. Sedentary Women
 2. फिंगर फूडस् (Finger foods)
 3. Exclusive Breast feeding (संपूर्णतः स्तनपान)
 4. Physiological Anaemia of Pregnancy
 5. विनिंग (Weaning)
 6. Reference Women.
- ब) गर्भावस्थामध्ये आढळणारे समस्या त्याबद्दल आहार फेरबद्दलच्या सूचना करा. 05
- प्र.2 अ) वयस्कर व्यक्ती मध्ये दिसून येणारे पोषकतत्वांची कमतरता ची यादी तयार करा आणि त्या समस्यांचे क्षीण (overcame)कश करणार त्याबद्दल लिहा. 10
- ब) अँडलॅसन्ट च्या आहाराची सवय वर असर करणारे तत्वांची यादी तयार करा. 05
- प्र.3 फरक लिहा. 15
- 1) Nutrition Requirement of sedentary worker vs. Heavy worker.
 - 2) Anorexia Nervosa vs. Bulimia
 - 3) स्तनपान व बोटल फीडिंग
- प्र.4 अ) शाळेत जाणाऱ्या मुलांसाठी पॅकड लंच च्या महत्व व त्यासाठी काय लक्षात ठेवणार ज्यामुळे मुलांची जेवणांची सवय चांगली होणार. 10
- ब) प्रौढावस्थात चांगल्या आहाराचे महत्व लिहा. 05
- प्र.5 अ) वेगवेगळ्या प्रकारांचे विनिंग पदार्थ बद्दल लिहा. त्यासाठी कुठली बाब लक्षात ठेवणार. 10
- ब) स्वस्त व कमी दरात (low cost) मेनू प्लान कसा करणार त्याबद्दल लिहा. 05
- प्र.6 अ) गर्भावस्थात कुठले तत्वांची वाढ होते ते लिहून त्याचे कारणे लिहा. 10
- ब) Lactation मध्ये खास खाद्यपदार्थ देता येईल ते कारण सकट लिहा. 05
- प्र.7 अ) Diet व मेनू प्लानिंग (menu planning) चे नीतिनियम लिहा. 10
- ब) Toxemia व gestational Diabetes वर टिपा लिहा. 05

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)

Examination: October - 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 10/10/2014	Semester – IV (Repeater)	Family Dynamics	02. 30 PM to 05. 00 PM	2401

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal mark.

-
- Q1.** Explain the terms: (Any 5) 15
1. Marriage
 2. Counselling
 3. Extended family
 4. Family planning
 5. Infatuation
 6. Parenthood
- Q2.** Short notes: (Any three) 15
- a) Causes of broken engagement
 - b) Effects of alternate family pattern on children
 - c) Challenges of parenthood
 - d) Factors of self choice marriage
- Q3.** A) Explain the functions of marriage. 08
- B) Developmental tasks of young adulthood. – Discuss. 07
- Q4.** Your friend is expecting her first child help her to plan her parenthood duties to be a successful parent. 15
- Q5.** A) Explain the need for post marital counselling. 07
- B) Discuss any three types of single parent families and problem faced by them. 08
- Q6.** A) Explain the merits of nuclear family. 08
- B) What are the modes of mate selection? 07
- Q7.** A) Your friend is having adjustment problem with her in laws, what coping methods you will suggest to her. 10
- B) Honeymoon is the best phase of marriage. – Discuss. 05

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)

Examination: October - 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 10/10/2014	Semester – IV (Repeater)	Family Dynamics	02. 30 PM to 05. 00 PM	2401

- Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal mark.

-
- प्र.1 खालील संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) 15
1. विवाह
 2. समुपदेशन
 3. विस्तारित कुटुंब
 4. कुटुंब नियोजन
 5. आकर्षण
 6. पालकत्व
- प्र.2 टिपा द्या. (कोणत्याही तीन) 15
1. साखरपुडा मोडण्याची कारणे
 2. पर्यायी कुटुंबाचे बालकांवर होणारे परिणाम
 3. पालकत्वातील आव्हाने
 4. स्वतः ठरविलेल्या विवाहातील घटक
- प्र.3 अ) विवाहाची कार्ये सविस्तर लिहा. 08
- ब) तारुण्यावस्थेची वैकसिक कार्ये चर्चा करा. 07
- प्र.4 तुमची मैत्रीण प्रथमच गरोदर आहे. तिला तिच्या पालकत्वाची जबाबदारी यशस्वीपणे पार पाडण्यासाठी मदत होईल तसे मार्गदर्शन करा. 15
- प्र.5 अ) विवाह पश्चात समुपदेशनाची गरज सविस्तर लिहा. 07
- ब) कोणत्याही तीन एक पालक कुटुंबाचे प्रकार सांगा व त्यांना कोणत्या समस्यांचा सामना करावा लागतो? याची चर्चा करा. 08

प्र.6 अ) विभक्त कुटुंबाचे फायदे लिहा.

08

ब) जोडीदार निवडीच्या पद्धती कोणत्या आहेत?

07

प्र.7 अ) तुमच्या मैत्रीणीला सासु-सासऱ्यांसोबत समायोजन साधण्यात समस्या येत आहेत. तिला समायोजनास उपयुक्त ठरेल असा सल्ला द्या.

10

ब) मधुचंद्र हा वैवाहिक जीवनातील सर्वात चांगला काळ असतो - चर्चा करा.

05

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)

Examination: October - 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 11/10/2014	Semester – IV (Repeater)	Residential Space Planning & Furnishing	02. 30 PM to 05. 00 PM	2307

- Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal mark.
4. Draw sketched wherever necessary.

-
- Q1. Write short notes on: (Any three) 15
1. Types of lighting
 2. Staircase
 3. Home loans
 4. Circulation as a home planning principle
- Q2. A) Draw and explain the different two types of kitchen. 08
- B) What are the various housing needs? 07
- Q3. A) Explain selection of furniture and furnishing in relation to 08
- i). Atmosphere
 - ii). Family Preferences
- B) Explain methods of lighting. 07
- Q4. A) What points will you keep in mind while planning for toilet? 08
- B) Types of Kitchen storage. 07
- Q5. A) Explain privacy as a principle of home planning. 08
- B) Types of lighting fixtures. 07
- Q6. A) List factors affecting site selection and explain in detail legal factors. 08
- B) Explain in brief selection of furniture based on cost and ease of maintenance. 07
- Q7. A) What are work centers and explain in detail? 08
- B) What are different types of lighting system? 07

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)

Examination: October - 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 11/10/2014	Semester – IV (Repeater)	Residential Space Planning & Furnishing	02. 30 PM to 05. 00 PM	2307

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Attempt any four from remaining.

3. All questions carry equal mark.

4. Draw sketched wherever necessary.

- प्र.1 थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) 15
1. प्रकाश योजनेचे प्रकार
 2. जिना
 3. गृह कर्ज
 4. घराची रचना करतांना 'संस्करण' चे महत्त्व
- प्र.2 अ) कुठल्याही दोन प्रकारचे स्वयंपाक घराची आकृती काढून चर्चा करा. 08
- ब) घराची गरज 07
- प्र.3 अ) फर्निचरची निवळ करता वेळी खालील बाबींचा विचार कसा कराल? 08
1. वातावरण
 2. कौटुंबिक प्राधान्य
- ब) प्रकाश योजनेची पद्धत लिहा. 07
- प्र.4 अ) स्वच्छता गृहाची रचना करतांना कुठले मुद्दे विचारात घ्याल? 08
- ब) स्वयंपाक घरातील कोठार 07
- प्र.5 अ) घराची रचना करतांना 'एकांतता' बदल काय विचार कराल? 08
- ब) प्रकाशासाठी लागणारे फिकटचर्स 07
- प्र.6 अ) घरासाठी जागा निवळतांना विचारात घेणारे मुद्द्यांची यादी करून 'कायदेशीर बाबी' बदल सविस्तर चर्चा करा. 08
- ब) फर्निचर ची निवळ करतांना 'किंमत' व 'शेकरखाव' बदल थोडक्यात चर्चा करा. 07
- प्र.7 अ) 'कार्यस्थल' म्हणजे काय? सविस्तर चर्चा करा. 08
- ब) प्रकाश योजना (सिस्टम) चे प्रकार कुठले? 07

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)

Examination: October - 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 11/10/2014	Semester – IV (Repeater)	Medical Nutrition Therapy - I	02. 30 PM to 05. 00 PM	2213

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Attempt any four from remaining.

3. All questions carry equal mark.

Q1. A) Explain the terms: (Any 5)

05

1. Fat burners
2. Soft diet
3. Anthropometric Assessment
4. Overweight
5. Anorexia Nervosa
6. Diverticulosis

B) Mrs. Shah is suffering from peptic ulcer, what dietary Modification will you suggest for her.

05

C) Differentiate between Android and Gynoid obesity.

05

Q2. Write short notes on: (Any three)

15

1. Soya as a functional food
2. Dietary fiber and its role in therapeutic diets
3. MNT for lactose intolerance
4. COPD

Q3. A) Discuss the therapeutic Modifications of a normal diet, with examples.

10

B) Explain the types of allergic Reaction.

05

Q4. Justify the following: (Any Five)

15

1. MCT are given in liver cirrhosis.
2. Fluid intake is important in Constipation.
3. Low fiber diet is suggested for typhoid.
4. Wheat is restricted in the diet of patient with celiac disease.
5. Apple extract is effective in the treatment of diarrhea.

Q5. Give the importance of the following.

10

A)

- a) Calcium in T.B.
- b) Fat in peptic ulcer
- c) Fiber in constipation
- d) Carbohydrates in liver disease
- e) Protein in underweight
- f) Vitamin C in Anaemia

B) Discuss the dietary Modification necessary for a patient suffering from Typhoid.05

Q6. A) Discuss the progressive stages of iron deficiency and consequences of anaemia.

10

B) 'Behaviour Modification' is important in the Management of obesity – Justify. 05

Q7. A) Explain the term 'Viral Hepatitis', 'Cirrhosis of liver' and discuss dietary Modification for Viral Hepatitis.

10

B) List the various methods used to assess obesity & explain the most common method used.

05

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (REPEATER)

Examination: October - 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 11/10/2014	Semester – IV (Repeater)	Medical Nutrition Therapy - I	02. 30 PM to 05. 00 PM	2213

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Attempt any four from remaining.

3. All questions carry equal mark.

- प्र.1 अ) खालील संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) 05
1. फॅट बर्नर्स
 2. मऊ स्वरूपाचा आहार
 3. अँथ्रोपोमेट्रिक मोजमाप पद्धती
 4. आदर्श वजनापेक्षा जास्त वजन
 5. अँनोरेक्सिया नरवोजा (खाण्याची इच्छा नसणे)
 6. डायव्हरटीक्युलॉसिस
- प्र.1 ब) सौ. शहा यांना जठर व्रणाचा त्रास आहे, त्यांच्या करिता आहारासंबंधी फेरफार सुचवा. 05
- प्र.1 क) अँड्रॉईड स्थूलता व गायनॉईड स्थूलता यातील फरक स्पष्ट करा. 05
- प्र.2 थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) 15
1. सोयाचा फंक्शनल अन्नपदार्थ म्हणून वापर
 2. आहारातील तंतुमय पदार्थ व उपचार म्हणून त्याची भूमिका
 3. लॅक्टोज असहनीयतेसाठी वैद्यकीय आहार उपचार
 4. सी. ओ. पी. डी.
- प्र.3 अ) सामान्य आहारातील उपचारात्मक फेरफार कोणते याची उदाहरणासह चर्चा करा. 10
- ब) अँलर्जिक प्रतिक्रिया व त्यांचे प्रकार यावर लिहा. 05
- प्र.4 कारणासह स्पष्टीकरण द्या. 15
1. लिव्हर सिरॉसीसमध्ये एम सी टी दिले जाते.
 2. बद्धकोष्ठतेमध्ये द्रव पदार्थांचे सेवन महत्त्वाचे असते.
 3. टायफॉईड या आजारात कमी तंतुमय पदार्थ युक्त आहार घेणे सुचविले जाते.
 4. सिलिमेंक आजारात गव्हाचा वापर आहारात मर्यादित करावा.

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (Repeater)

Examination: Oct 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 11/10/2014	Semester – IV (Repeater)	Curriculum for Young Children	02.30 PM to 05.00 PM	2404

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Solve any 4 questions from the remaining.

-
- Q1. A) State the values of the following: (Any three)** 09
1. Field trips
 2. Block play
 3. Clay play
 4. Planned learning
 5. Evaluator
- Q1. B) List the following: (Any three)** 06
1. Two types of printing
 2. Two activities for speaking
 3. Two activities for finer motor skills
 4. Two methods of story telling
- Q2. A) What are the objectives of teaching social studies in Preschool?** 05
- B) Discuss any 4 strategies for teaching social studies.** 10
- Q3. A) What are the functions of language development?** 05
- B) Elaborate on any four methods to promote language development.** 10
- Q4. Explain the teacher's role in the following:** 15
1. Incidental learning
 2. Sand play
 3. Story telling
- Q5. A) What is writing readiness?** 05
- B) Explain any 8 activities (Draw wherever necessary)** 10

Q6. A) What is project method? 05

B) Plan a resource unit on wild animals/colours. 10

Q7. Write short notes on: (Any three) 15

a) Celebration of festivals

b) Theories of play

c) Science corner

d) Types of listening skills

Bachelor of Science (Home Science) Semester – IV (Repeater)

Examination: Oct 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 11/10/2014	Semester – IV (Repeater)	Curriculum for Young Children	02.30 PM to 05.00 PM	2404

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Solve any 4 questions from the remaining.

- प्र.1 अ) मूल्य लिहा. (कोणत्याही तीन) 09
1. शैक्षणिक सहली
 2. ठोकळ्यांचा खेळ
 3. विकणमातीचा खेळ
 4. नियोजित अध्ययन
 5. मूल्यांकन
- प्र.1 ब) खालील पैकी कृतींची सूची लिहा. (कोणत्याही तीन) 06
1. कोणत्याही दोन छापील कृतींच्या पद्धती
 2. कोणत्याही दोन बोलण्याच्या पद्धती
 3. छोट्या स्नायूंच्या विकासासाठी असणाऱ्या दोन पद्धती
 4. कोणत्याही दोन गोष्टी सांगण्याच्या पद्धती
- प्र.2 अ) बालवाडीत सामाजिक शिक्षण देण्यासाठीची उद्दिष्टे कोणती ते लिहा. 05
- ब) सामाजिक शिक्षण देण्यासाठीच्या कोणत्याही चार पद्धती बाबत चर्चा करा. 10
- प्र.3 अ) भाषा विकासाची कार्ये कोणती? 05
- ब) भाषा विकास होण्यासाठी कोणत्याही चार पद्धती स्पष्ट करा. 10
- प्र.4 शिक्षकेची भूमिका स्पष्ट करा. 15
1. आकस्मिक शिक्षण
 2. वाळूचा खेळ
 3. गोष्टी सांगणे
- प्र.5 अ) लिहिण्याची पूर्वतयारी म्हणजे काय? 05
- ब) लिहिण्याच्या पूर्वतयारीसाठी देण्यात येणाऱ्या कोणत्याही आठ कृतींबाबत चर्चा करा. (चित्रे काढा.) 10

प्र.6 अ) प्रकल्प पद्धती म्हणजे काय?

05

ब) खालील पैकी कोणत्याही एका विषयावर रिसार्ट युनिट तयार करा.

10

1. जंगली प्राणी

2. रंग

प्र.7 टिपा लिहा.

15

1. सण आणि उत्सव
2. खेळ विषयीचे सिद्धांत
3. सामान्य ज्ञानासाठी कोपर
4. ऐकण्याच्या कौशल्याच्या पद्धती

Bachelor of Science (Home Science) Examination: Oct 2014

Semester – IV (Repeater)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 20/10/2014	Semester – IV (Repeater)	Food Microbiology and Preservation	02.30 PM to 05.00 PM	2208

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Solve any 4 questions from the remaining.

Q1. A) Explain the terms: (Any five) 10

1. Encapsulation
2. BOD
3. Asepsis
4. Thermophiles
5. Osmophilic yeast
6. Indicator Organism

B) State microorganism responsible for the following: (Any five) 05

1. Swiss cheese
2. Wine
3. Citric acid
4. Amylase
5. Dill Pickle
6. Vinegar

Q2. A) Write short notes on any two: 08

1. Characteristics of ideal packaging material
2. Salmonellosis
3. Advantages of irradiation

B) Answer the following: (Any two) 07

1. Write causes of spoilage in the food.
2. Explain different methods of removal of micro organisms from the food.
3. Describe objectives of food preservation.

- Q3. A) Answer the following: (Any two) 08
1. Describe the changes taking place during storage of frozen foods.
 2. Give four examples of GRAs preservative.
 3. Wax emulsion as a method of preservation.
- B) Answer the following. 07
1. Safe storage of fruits & vegetables
 2. Enlist the symptoms of Botulism food poisoning.
- Q4. Write short notes on any three of the following: 15
1. Five principles of HACCP.
 2. Importance of personal hygiene in food service establishment.
 3. Sources of Contamination
 4. Pre treatments for dehydration of food
- Q5. A) Write application of growth curve of microbial culture in food preservation. 08
- B) With the help of how chart explain the steps involved in canning of Pineapple slices. 07
- Q6. A) Differentiate between: (Any two) 08
1. Sun drying and Artificial drying
 2. Slow freezing and Quick freezing
 3. Water borne diseases and air borne diseases
- B) Elaborate an aerobic methods of sewage treatment. 07
- Q7. A) Describe role of micro organisms in manufacturing of Wine and Beer. 08
- B) Write physiological characteristics of yeast. 04
- B) Air as a source of contamination. 03

Bachelor of Science (Home Science) Examination: Oct 2014

Semester – IV (Repeater)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 20/10/2014	Semester – IV (Repeater)	Food Microbiology and Preservation	02.30 PM to 05.00 PM	2208

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Solve any 4 questions from the remaining.

प्र.1 अ) कोणत्याही पाच संज्ञा स्पष्ट करा.

10

1. एनकॅप्सुलेशन
2. बी.ओ.डी.
3. आसेप्सिस
4. थर्मोफाईल्स
5. ऑस्मोफिलीक यीस्ट
6. इंडिकेटर सूक्ष्मजीव

ब) खालील गोष्टींसाठी कारणीभूत सूक्ष्मजीव कोणता ते लिहा. (कोणतेही पाच)

05

1. स्वीस चीझ
2. वार्डन
3. सायट्रिक ॲसिड
4. अमायलेझ
5. डील पिकल
6. विनेगार

प्र.2 अ) खालील कोणत्याही दोनांवर थोडक्यात टिपा द्या.

08

1. आदर्श पॅकेजिंग मटेरियलचे गुणधर्म
2. साल्मोनेलॉसिस
3. किरणोत्सर्गाचे फायदे

ब) खालील पैकी कोणत्याही दोनांची उत्तरे लिहा.

07

1. अन्न प्रदूषित घेण्याची कारणे लिहा.
2. अन्ना मधून सूक्ष्मजीवांना काढून टाकण्यासाठी कोणत्या पद्धती वापरू शकता ते समजावा.
3. अन्नाचे संरक्षण करण्याची उद्दिष्टे लिहा.

- प्र.3 अ) खालील कोणत्याही दोनांची उत्तरे लिहा. 08
1. गोठवलेले पदार्थ साठवून ठेवले असता त्यात होणारे बदल वर्णन करून सांगा.
 2. ग्रास अन्नसंरक्षकाची चार उदाहरणे द्या.
 3. मेणामध्ये बुडवून पदार्थाचे संरक्षण करणे.
- ब) उत्तरे लिहा. 07
1. फळे व भाज्यांची सुरक्षित साठवण
 2. बोटुलिझम अन्न विषबाधेची लक्षणे
- प्र.4 खालील पैकी कोणत्याही तीनांवर थोडक्यात टिपा लिहा. 15
1. एच.ए.सी.सी.पी. ची पाच तत्वे
 2. अन्न वाटप करणाऱ्या संस्थेमध्ये वैयक्तिक स्वच्छतेचे महत्त्व
 3. अन्न दूषित होण्याची कारणे
 4. अन्न पदार्थ वाळवण्यापूर्वी त्यावर करण्यात येणारे पूर्व उपचार
- प्र.5 अ) सूक्ष्मजीवांच्या वाढीच्या तक्त्याचे अन्न संरक्षणामध्ये वापर व उपयोग लिहा. 08
- ब) अननसाच्या चकत्या डबाबंद करण्यासाठी करावे लागणारे उपचार ओघ तक्त्याच्या सहाय्याने वर्णन करा. 07
- प्र.6 अ) कोणत्याही दोनांमधील फरक लिहा. 08
1. नैसर्गिक रित्या व कृत्रिम रित्या वाळवणे
 2. सावकाश गोठवणे व जलद गोठवणे
 3. पाण्यामधून होणारे संसर्ग व हवेमधून होणारे संसर्ग
- ब) सुवेज (सांडपाणी) ट्रीटमेंटच्या प्राणवायूच्या वापरावर आधारित पद्धतीचे वर्णन करा. 07
- प्र.7 अ) वाईन व बिअर यांच्या उत्पादन प्रक्रियेमध्ये सूक्ष्म जंतूंची भूमिका थोडक्यात वर्णन करा. 08
- ब) यीस्टची फिजिओलॉजिकल लाक्षणिकता लिहा. 04
- क) हवा एक दूषित करणारे स्त्रोत 03

Bachelor of Science (Home Science) Examination: Oct 2014

Semester – IV (Repeater)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 20/10/2014	Semester – IV (Repeater)	Child Youth and Development	02.30 PM to 05.00 PM	2402

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Solve any 4 questions from the remaining.

-
- Q1.** A) Explain the terms: (Any five) 10
1. Syntax
 2. Bilingualism
 3. Accommodation
 4. Pragmatics
 5. Jealousy
- B) Discuss the importance of peer group. 05
- Q2.** Write short notes on any three: 15
1. Components of motor skills
 2. Key concepts given by Piaget
 3. Positive emotions
 4. Functions of Language
- Q3.** A) Explain in brief factors influencing social development during adolescents. 08
- B) Discuss the importance of social acceptance in children. 07
- Q4.** Explain the causes and reaction for the following: (Any three) 15
1. Fear
 2. Affection
 3. Grief
 4. Anger
- Q5.** A) Explain the following with examples: (Any two) 10
1. Initiative V/s Guilt
 2. Concrete Operational Stage
 3. Industry V/s Inferiority

B) Discuss functions of language.

05

Q6. A) Explain the following concepts: (Any two)

10

1. Egocentrism
2. Operations
3. Adaptation

B) Discuss types of Leader in brief.

05

Q7. Comment on the following: (Any three)

15

1. There are hazards to physical development.
2. A leader should be democratic.
3. Emotional Maturity is a way of winning social acceptance.
4. Good Nutrition is important for healthy growth and development.

Bachelor of Science (Home Science) Examination: Oct 2014

Semester – IV (Repeater)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 20/10/2014	Semester – IV (Repeater)	Child Youth and Development	02.30 PM to 05.00 PM	2402

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Solve any 4 questions from the remaining.

- प्र.1 अ) संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) 10
1. सिन्टॅक्स
 2. बायलिंग्विलिझम (द्विभाषा)
 3. अकोमेऐशन
 4. प्रॅग्मेटिक्स
 5. मत्सर
- ब) समययस्काचे महत्त्व स्पष्ट करा. 05
- प्र.2 टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) 15
1. कारक कौशल्यांचे घटक
 2. पियाजे द्वारे सांगितलेल्या प्रमुख संकल्पना
 3. सकारात्मक भावना
 4. भाषेची कार्ये
- प्र.3 अ) किशोरवयातील सामाजिक विकासावर परिणाम करणारे घटक थोडक्यात स्पष्ट करा. 08
- ब) मुलांच्या जीवनात सामाजिक स्विकृतीचे महत्त्व स्पष्ट करा. 07
- प्र.4 खालील ची कारणे व प्रतिक्रिया स्पष्ट करा. (कोणत्याही तीन) 15
1. भिंती
 2. प्रेम – जिह्वाळा
 3. दुख
 4. राग
- प्र.5 अ) खालील मुद्दे उदाहरणासह स्पष्ट करा. (कोणत्याही दोन) 10
1. पुढाकार वृत्ती वि. अपराधीपणाची जाणीव
 2. मूर्त संक्रियावस्था
 3. उद्योगशिलता वि. न्यूनगंडाची जाणीव

- ब) भाषेची कार्ये स्पष्ट करा. 05
- प्र.6 अ) खालील संकल्पना स्पष्ट करा. (कोणत्याही दोन) 10
1. आत्मकेंद्रीतता
 2. ऑपरेशन्स
 3. ॲडॉप्टेशन
- ब) नेत्याचे प्रकार थोडक्यात स्पष्ट करा. 05
- प्र.7 प्रतिक्रिया द्या. (कोणत्याही तीन) 15
1. शारिरीक विकासात धोके असतात.
 2. नेता हा लोकशाही असावा.
 3. भावनिक परिपक्वतेमुळे मुलाना सामाजिक स्वकृती मिळविता येते.
 4. सुदृढ वाढ व विकासासाठी चांगले पोषण महत्त्वाचे असते.

Bachelor of Science (Home Science) Examination: Oct 2014

Semester – III (Fresh)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 13/10/2014	Semester – III (Fresh)	Media Skill Development	11.00 AM to 01.30 PM	9304

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Solve any 4 questions from the remaining.

-
- Q1.** Write short notes: (Any three) 15
1. Media and Message
 2. Types of films
 3. Types of puppets
 4. Concept of development
- Q2.** A) Enlist the different forms of print media and explain magazines in details. 08
- B) Explain different components of Mass-Media. 07
- Q3.** A) 'Ratio is an important mass-media for development of Indian society.' Explain the statement. 08
- B) Formats of Television Programme. (Any three) 07
- Q4.** A) Discuss uses of films in development. 08
- B) Compare new media and folk-media. 07
- Q5.** A) Points to be considered while evaluating articles written on social issues in newspapers. 08
- B) Demerits and merits of Internet. 07
- Q6.** A) Discuss the points to be considered while writing for different mass media. 08
- B) 'Impact of Television on women' – Discuss. 07
- Q7.** A) Forms of radio-programmes. 08
- B) Give meaning and advantages of street play. 07

Bachelor of Science (Home Science) Examination: Oct 2014

Semester – III (Fresh)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 13/10/2014	Semester – III (Fresh)	Media Skill Development	11.00 AM to 01.30 PM	9304

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Solve any 4 questions from the remaining.

- प्र.1 थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणतेही तीन) 15
1. जनसंपर्क माध्यमे व संदेश
 2. सिनेमांचे प्रकार
 3. कठपुतळ्यांचे प्रकार
 4. विकासाची संकल्पना
- प्र.2 अ) छापील माध्यमांच्या प्रकारांची यादी करा व मासिकांविषयी सविस्तर लिहा. 08
- ब) जनसंपर्क माध्यमांच्या विविध घटकांविषयी चर्चा करा. 07
- प्र.3 अ) 'भारतीय समाजाच्या विकासाकरिता रेडियो हे एक महत्त्वाचे जनसंपर्क माध्यम आहे.' या विधानावर चर्चा करा. 08
- ब) टेलिविजन कार्यक्रमाचे विविध प्रकार लिहा. (कोणतेही तीन) 07
- प्र.4 अ) सिनेमांची विकासातील उपयुक्तता स्पष्ट करा. 08
- ब) नवी माध्यमे व लोक कला यांची तुलना करा. 07
- प्र.5 अ) वर्तमानपत्रातील सामाजिक प्रश्नावर आधारित लेखांचे मुल्यमापन करताना कोणत्या मुद्द्यांचा विचार करावा. 08
- ब) इंटरनेटचे फायदे व मर्यादा. 07
- प्र.6 अ) विविध जनसंपर्क माध्यमांसाठी लिखाण करताना कोणत्या बाबी विचारात घ्याव्या यावर चर्चा करा. 08
- ब) 'टेलिव्हिजनचा महिलांवरील परिणाम' – चर्चा करा. 07
- प्र.7 अ) रेडियोवरील कार्यक्रमांचे प्रकार 08
- ब) पथनाटयाचा अर्थ व फायदे नमूद करा. 07

Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (FRESH)

Examination: October - 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 10/10/2014	Semester – III (Fresh)	Consumer Studies	11. 00 AM to 01. 30 PM	9302-1031

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal mark.

-
- Q1.** Discuss any three from the following: 15
1. Adulteration
 2. Ecomark
 3. Types of Brands
 4. Grading
- Q2.** A) Explain the consumer Decision Making process in brief with a suitable diagram. 08
- B) "Faulty Weight and Measures" as a consumer problem. 07
- Q3.** A) Define and explain the concept of Consumer Education. Enlist the objectives of Consumer Education. 08
- B) Elaborate on: 07
1. AGMARK
 2. FPO
- Q4.** Write short notes on: (Any three) 15
- a) Any three rights of consumer
 - b) Difference between grading and standardization
 - c) COPRA
 - d) Misleading advertisements
- Q5.** A) Elaborate on: Consumer Responsibilities 08
- B) Define labels and explain the different types of labels. 07
- Q6.** A) List and explain any three business malpractices. 08
- B) Define Advertisement. How are advertisements useful to consumers? Explain. 07

Q7. Write Short notes: (Any three)

15

- a) History of Consumer Movement
- b) Essentials of a good label
- c) ISI
- d) Need for consumer protection

Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (FRESH)

Examination: October - 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 10/10/2014	Semester – III (Fresh)	Consumer Studies	11. 00 AM to 01. 30 PM	9302-1031

- Note: 1. Q.1 is compulsory.**
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal mark.

- प्र.1 खालील संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणत्याही तीन) 15
1. भेसळ
 2. इकोमार्क
 3. ब्रँड चे प्रकार
 4. ग्रेडींग
- प्र.2 अ) सुयोग्य आकृती काढा आणि ग्राहक निर्णय प्रक्रिया थोडक्यात स्पष्ट करा. 08
- ब) 'सदोष वजने आणि मापे' – एक ग्राहक समस्या याविषयी लिहा. 07
- प्र.3 अ) 'ग्राहक शिक्षण' याची व्याख्या लिहा व ही संकल्पना स्पष्ट करा. ग्राहक शिक्षणाच्या उद्दिष्टांची यादी लिहा. 08
- ब) सविस्तर माहिती लिहा. 07
1. अँगमार्क
 2. एफ.पी.ओ.
- प्र.4 कोणत्याही तीन टिपा लिहा. 15
1. कोणतेही तीन ग्राहक हक्क
 2. ग्रेडींग अँड स्टँडर्डायझेशन (प्रतवारी आणि दर्जा निश्चितीकरण) यामधील फरक स्पष्ट करा.
 3. COPRA
 4. फसव्या जाहिराती
- प्र.5 अ) ग्राहकांच्या जबाबदाऱ्या सविस्तर लिहा. 08
- ब) 'लेबल' याची व्याख्या लिहा आणि लेबलचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. 07

प्र.6 अ) उद्योग जगतामध्ये आढळणारे गैरव्यवहार (बिझिनेस मालप्रेक्टिसेस) यांची यादी लिहा व कोणतेही तीन स्पष्ट करा. 08

ब) 'जाहिरात' या संज्ञेची व्याख्या लिहा. ग्राहकांना जाहिरातींचा कसा उपयोग होतो? स्पष्ट करा. 07

प्र.7 खालील पैकी कोणत्याही तीन वर टिपा लिहा. 15

1. ग्राहक चळवळीचा इतिहास
2. उत्तम लेबल मध्ये आवश्यक असणाऱ्या गोष्टी
3. आय.एस.आय.
4. ग्राहक सुरक्षा — याची गरज

Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (FRESH)

Examination: October - 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 11/10/2014	Semester – III (Fresh)	Family Dynamics	11. 00 AM to 01. 30 PM	9303

- Note:** 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal mark.

-
- Q1.** Explain the terms any five: 15
1. Family Planning
 2. Premarital Counseling
 3. Planned Parenthood
 4. Matriarchal Family
 5. Marriage
 6. Cohabitation
 7. Ego support
- Q2.** List different stages of family life cycle. Explain any two in detail. 15
- Q3.** A) Discuss different modes of mate selection. 10
B) What are the merits of joint family? 05
- Q4.** A) Discuss the changing roles of husband and wife in a modern family. 10
B) Explain the significance of Honeymoon. 05
- Q5.** Elaborate on any three methods of contraception with advantages & disadvantages. 08
- Q6.** Write short notes on any three. 15
1. Engagement
 2. Planned Parent hood
 3. Impact of Divorce
 4. Adjustment with In-laws
 5. Premarital Rituals of one community
- Q7.** Explain any two crisis that present day families face. Discuss the causes, impact and ways of coping for each. 15

Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (FRESH)

Examination: October - 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 11/10/2014	Semester – III (Fresh)	Family Dynamics	11. 00 AM to 01. 30 PM	9303

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Attempt any four from remaining.

3. All questions carry equal mark.

-
- प्र.1 संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) 15
- कुटुंब नियोजन
 - विवाहपूर्व समुपदेशन
 - नियोजित पालकत्व
 - मातृसत्ताक कुटुंब
 - विवाह
 - सहवास
 - अहं-पुष्टी (अहं ला पाटिंबा)
- प्र.2 कौटुंबिक जीवनचक्राच्या अवस्थांची यादी करा व त्यातील कोणत्याही दोन अवस्था विस्ताराने लिहा. 15
- प्र.3 अ) जोडीदार निवडीचे विविध मार्ग, यावर चर्चा करा. 10
- ब) एकत्र कुटुंबाचे फायदे स्पष्ट करा. 05
- प्र.4 अ) आधुनिक कुटुंबात बदलत जाणारी नवरा व बायकोची भूमिका, यावर चर्चा करा. 10
- ब) मधुचंद्राचे महत्त्व समजावून सांगा. 05
- प्र.5 कुटुंब नियोजनाच्या कोणत्याही तीन पद्धतींविषयी विस्ताराने लिहा व त्यांचे फायदे व तोटे नमूद करा. 15
- प्र.6 थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) 15
- साखरपुडा
 - नियोजित पालकत्व
 - घटस्फोटाचा परिणाम

4. सासरकडच्या बरोबर तडजोड
5. एका समाजातील विवाहपूर्व रूढी/प्रथा

प्र.7 वर्तमानातील कुटुंबांना भेडसावणारी कोणतीही दोन संकटे स्पष्ट करा व त्यापैकी प्रत्येक संकटाची कारणे, प्रभाव (परिणाम) व त्यांना सामोरे जाण्याचे किंवा हाताळण्याचे मार्ग, यावर चर्चा करा.

15

Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (REPEATER)

Examination: October - 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 10/10/2014	Semester – III (Repeater)	Current Concerns and Women's Studies	11. 00 AM to 01. 30 PM	2001

- Note:** 1. Q.1 is compulsory.
2. Attempt any four from remaining.
3. All questions carry equal mark.

-
- Q1.** A) Explain the terms: (Any 5) 10
1. Second Generation Rights
 2. Sex Ratio
 3. Migration
 4. Human Rights
 5. Maternal Mortality Rate
 6. Death Rate
- B) Suggest two measures for the following: (Any two) 05
1. To reduce maternal mortality
 2. To stop eve teasing
 3. To eradicate dowry deaths
- Q2.** A) Explain First generation of rights. 08
- B) What are the objectives of RTI? 07
- Q3.** A) What are the reasons for decline in sex ratio? Explain. 08
- B) Discuss reasons for poor educational status of women. 07
- Q4.** A) Discuss the factors affecting women health. 08
- B) What are the causes for prostitution? 07
- Q5.** A) What are the reasons for school drop out? Explain. 08
- B) List down the functions of CSWB. 07
- Q6.** A) Is 33% reservation of women in politics justified? Give reasons. 08
- B) Discuss portrayal of women in print media. 07

Q7. Write Short notes: (Any three)

15

- a) Degree of political participation
- b) Problems faced by women criminals
- c) Activities of SEWA
- d) Need for working women's hostel

Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (REPEATER)

Examination: October - 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 10/10/2014	Semester – III (Repeater)	Current Concerns and Women's Studies	11. 00 AM to 01. 30 PM	2001

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Attempt any four from remaining.

3. All questions carry equal mark.

-
- प्र.1 अ) खालील संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) 10
1. दुसऱ्या पिढीचे हक्क
 2. लिंग गुणोत्तर
 3. स्थलांतरण
 4. मानवी हक्क
 5. माता मृत्यू दर
 6. मृत्यू दर
- प्र.1 ब) खालील पैकी कोणत्याही दोन समस्यांवर प्रत्येकी दोन उपाय सुचवा. 05
1. माता मृत्यू दर कमी करणे
 2. छेडछाड बंद करणे
 3. हुंडा बळीचे निर्मूलन करणे
- प्र.2 अ) प्रथम पिढीचे हक्क स्पष्ट करा. 08
- ब) माहिती अधिकाराची उद्दीष्टे कोणती आहेत? 07
- प्र.3 अ) लिंग गुणोत्तर घसरण्याची कारणे काय आहेत? 08
- ब) स्त्रियांच्या खालावलेल्या शैक्षणिक दर्जाची कारणे स्पष्ट करा. 07
- प्र.4 अ) स्त्रियांच्या आरोग्यावर परिणाम करणाऱ्या घटकांची चर्चा करा. 08
- ब) वेश्याव्यवसायाची कारणे काय आहेत? 07
- प्र.5 अ) शाळागळतीची कारणे स्पष्ट करा. 08
- ब) केंद्रीय समाज कल्याण मंडळाच्या कार्याची यादी करा. 07

प्र.6 अ) राजकारणात स्त्रियांना 33 टक्के आरक्षण न्याय्य आहे का? असल्यास का? कारणे द्या. 08

ब) छापिल प्रसार माध्यमातून स्त्रियांचे चित्रण कशा प्रकारे केले जाते? चर्चा करा. 07

प्र.7 खालील पैकी कोणत्याही तीन वर टिपणे लिहा. 15

1. स्त्रियांच्या सहभागाच्या पातळ्या
2. स्त्री गुन्हेगाराना भेडसावणाऱ्या समस्या
3. सेवा ची कार्ये
4. कर्मचारी महिला वसतीगृहांची गरज

Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (REPEATER)

Examination: October - 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 11/10/2014	Semester – III (Repeater)	Art, Design and Aesthetics	11. 00 AM to 01. 30 PM	2301

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Attempt any four from remaining.

3. All questions carry equal mark.

-
- Q1. A) Write short notes on: (Any three)** 09
1. Psychological effects of space
 2. Optical illusion
 3. Dimensions of colour
 4. Art and its types
- Q1. B) Differentiate between any two:** 06
1. Formal balance and Informal balance
 2. Structural design and decorative design
 3. Tints and shades
- Q2. A) Define Rhythm. Explain in brief 4 methods of obtaining rhythmic movements.** 08
- B) Draw neatly Prang's colour wheel and label it.** 07
- Q3. A) List down different types of lines and explain in brief any 4 types of lines along with examples.** 08
- B) Write down the psychological effects of light on human mind.** 07
- Q4. A) Explain the classification of colours in brief.** 08
- B) Define Texture. Explain the application of Texture in the field of art.** 07
- Q5. A) Explain in detail the concept of scale and proportion along with examples.** 08
- B) Write down the psychological effects of colour.** 07
- Q6. A) Explain in detail Harmony along with its principles.** 08
- B) Explain in brief Related Colour Schemes.** 07

Q7. A) Explain in detail Emphasis as a principle of design.

08

B) Mention the types of light and explain in brief the effect of light on colour as well as effect of light on texture.

07

Bachelor of Science (Home Science) Semester – III (REPEATER)

Examination: October - 2014

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Saturday 11/10/2014	Semester – III (Repeater)	Art, Design and Aesthetics	11. 00 AM to 01. 30 PM	2301

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Attempt any four from remaining.

3. All questions carry equal mark.

- प्र.1 अ) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) 09
1. स्पेस (जागा) याचा मानसिक परिणाम
 2. दृष्टिभ्रम (ऑप्टिकल इल्युजन)
 3. रंगांची परिमाणे (डायमन्शन्स)
 4. कला व कलेचे विविध प्रकार
- प्र.1 ब) फरक स्पष्ट करा. (कोणत्याही दोन) 06
1. औपचारिक समतोल (फॉर्मल बॅलन्स) व अनौपचारिक समतोल (इन फॉर्मल बॅलन्स)
 2. रचनात्मक संरचना (स्ट्रक्चरल डिझाईन) व सजावट पूर्ण संरचना (डेकोरेटिव्ह डिझाईन)
 3. रंगाचे फिकट व गडद रूप (टिण्ट्स अँड शेड्स)
- प्र.2 अ) 'ताल' (रिदम) याची व्याख्या लिहा. तालबद्ध हालचाल निर्माण करण्याच्या चार पद्धती थोडक्यात स्पष्ट करा. 08
- ब) प्रँग यांनी दिलेले रंग-चक्र याची सुरेख आकृती काढा व नावे लिहा. 07
- प्र.3 अ) रेषांचे विविध प्रकार याची यादी लिहा. कोणत्याही चार रेषा थोडक्यात स्पष्ट करा. योग्य उदाहरणे द्या. 08
- ब) प्रकाशाचा मानवी मनावर होणारा मानसशास्त्रीय परिणाम लिहा. 07
- प्र.4 अ) रंगांचे वर्गीकरण थोडक्यात स्पष्ट करा. 08
- ब) पोत (टेक्स्चर) याची व्याख्या लिहा. कला जगतामध्ये 'पोत' याचा होणारा वापर स्पष्ट करा. 07
- प्र.5 अ) सापेक्ष प्रमाण (स्केल) व प्रमाण बद्धत (प्रपोर्शन) या संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा. योग्य उदाहरणे द्या. 08

- ब) रंगांचे मानसिक परिणाम लिहा. 07
- प्र.6 अ) सुस्वाद (हार्मनी) आणि त्यांची तत्वे स्पष्ट करा. 08
- ब) संबंधित रंग संगती (रिलेटेड कलर हार्मनी) स्पष्ट करा. 07
- प्र.7 अ) उठाव देणे (एम्फसीस) – एक संरचना तत्व, सविस्तर स्पष्ट करा. 08
- ब) प्रकाशाचे प्रकार लिहा. प्रकाशाचे रंगांवर तसेच पोतऱ्यावर होणारे परिणाम स्पष्ट करा. 07

Bachelor of Science (Home Science) Examination: Oct 2014

Semester – III (Repeater)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 13/10/2014	Semester – III (Repeater)	Institutional Food Service Management	02.30 PM to 05.00 PM	2215

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Solve any 4 questions from the remaining.

-
- Q1.** A) Discuss the causes of growth in the commercial food service industries. 10
B) Differentiate between the conventional and commissary food service industry. 05
- Q2.** A) List the various styles of service and explain the style which is most suitable for an industrial canteen. 10
B) Discuss the advantages of meal planning. 05
- Q3.** Write short notes on: (Any three) 15
a) Stewards Market Quotation Sheet
b) One stop purchasing
c) Process of receiving
d) Standard purchase specification
- Q4.** A) Discuss the factors affecting the selection of equipments. 10
B) Differentiate between centralized and decentralized delivery and service of food. 05
- Q5.** A) "Lighting and ventilation are important in any catering establishment." Comment. 10
B) Write a short note on line and staff organization. 05
- Q6.** A) Which are the different functions of management? Write the importance of evaluation as a function of management. 10
B) "Scheduling of work is important for smooth working of a catering establishment." Justify. 05
- Q7.** A) Discuss the legislation regarding working condition and health and safety in catering organization. 10
B) Write the advantages of meat tagging. 05

Bachelor of Science (Home Science) Examination: Oct 2014

Semester – III (Repeater)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 13/10/2014	Semester – III (Repeater)	Institutional Food Service Management	02.30 PM to 05.00 PM	2215

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Solve any 4 questions from the remaining.

- प्र.1 अ) व्यापारी तत्वावर चालणाऱ्या अन्न सेवा उद्योगातील वाढीच्या कारणांची चर्चा करा. 10
ब) पारंपारिक आणि कॉमिसरी अन्न सेवा उद्योगामधील फरक स्पष्ट करा. 05
- प्र.2 अ) सर्व्हिस च्या विविध स्टार्डल्स ची यादी करा. औद्योगिक कँटीन साठी सर्वात उपयुक्त स्टार्डल कोणती ते स्पष्ट करा. 10
ब) जेवणाच्या आखणीच्या फायद्यांची चर्चा करा. 05
- प्र.3 संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) 15
1. स्ट्युअर्ड मार्केट कोटेशन शीट
2. वन स्टॉप पर्वेसिंग
3. माल स्विकारण्याची प्रक्रिया
4. स्टँडर्ड पर्वेस स्पेसिफिकेशन
- प्र.4 अ) उपकरणांच्या निवडीवर परिणाम करणाऱ्या घटकांची चर्चा करा. 10
ब) केंद्रित आणि विकेंद्रित अन्न वाटप आणि सेवा या मधील फरक स्पष्ट करा. 05
- प्र.5 अ) 'कोणत्याही अन्न सेवा संस्थेकरिता उजेड आणि वायुविजन महत्त्वाचे आहे.' मत स्पष्ट करा. 10
ब) 'लाईन आणि स्टाफ' संघटनेवर टीप लिहा. 05
- प्र.6 अ) व्यवस्थापनाची विविध कार्ये कोणती? व्यवस्थापन कार्यातील मूल्यमापनाचे महत्त्व लिहा. 10
ब) 'केटरिंग व्यवसायात कार्य सुरळितपणे चालण्यासाठी कामाचे वेळापत्रक महत्त्वाचे आहे' कारणसहित स्पष्ट करा. 05
- प्र.7 अ) केटरिंग व्यवसायात कामाची परिस्थिती तसेच आरोग्य आणि सुरक्षा याबाबत कायद्यांची चर्चा करा. 10
ब) 'मीट टॅगिंग' चे फायदे लिहा. 05

Bachelor of Science (Home Science) Examination: Oct 2014

Semester – III (Repeater)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 13/10/2014	Semester – III (Repeater)	Nutrition for Life Span	11.00 AM to 01.30 PM	2201

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Solve any 4 questions from the remaining.

-
- Q1.** A) Explain the terms: (Any Five) 10
1. Gestation
 2. Pica
 3. Finger foods
 4. Reference Man
 5. Colostrums
 6. Achlorohydria
 7. Colostrum
- B) Write a note on points to keep in mind while weaning. 05
- Q2.** A) Explain which nutrient requirements are important during pregnancy and points to keep in mind while planning a diet for a pregnant mother. 10
- B) Explain how 'Breakfast' is important for pre-school and school going children. 05
- Q3.** Write short notes on any three of the following: 15
1. Common problems in pregnancy and Dietary Modification.
 2. Characteristics of packed lunch
 3. Nutritional Requirement for Heavy Workers
 4. Importance of balanced diet in Adulthood
- Q4.** A) Elaborate on Advantages of breast feeding. 10
- B) Write a note on common nutritional problems in school going children and dietary Modifications for the same. 05
- Q5.** A) State True or False and justify your answer. (Any five) 10
1. Energy requirements change as physical activity changes, but protein requirement remains the same in adulthood.
 2. Bottle feeding is not recommended for infants.

3. Iron requirement do not increase during lactation.
4. Adolescent boy needs more iron as compared to girls.
5. Senior citizens need extra iron and calcium.
6. Fiber is important in diets of pregnant mother.

B) Write a note on 'Hormonal Control of Lactation'. 05

Q6. A) Write in details factors to keep in mind while planning for a senior citizen diet. Write points to keep in mind while planning their menus. 08

B) Write a note on factors affecting Adolescent Eating habits. 07

Q7. A) Differentiate between Anorexia Nervosa and Bulimia. 05

B) Write a note on principles of Meal planning. 10

Bachelor of Science (Home Science) Examination: Oct 2014

Semester – III (Repeater)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 13/10/2014	Semester – III (Repeater)	Nutrition for Life Span	11.00 AM to 01.30 PM	2201

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Solve any 4 questions from the remaining.

- प्र.1 कोणतीही पाच संज्ञा स्पष्ट करा. 10
1. **Gestation**
 2. पाइका **Pica**
 3. **Finger foods**
 4. **Galactogogues**
 5. रिफरन्स मॅन
 6. अँक्लोरोहायड्रीया
 7. कॉलोस्ट्रम
- ब) विनिंग करताना कोणती बाब लक्षात ठेवणार त्याबद्दल टिपा लिहा. 05
- प्र.2 अ) गरोदर अवस्थात कुठले तत्व महत्त्वाचे आहे आणि आहार नियोजन करतांना लक्षणीय बाब लिहा. 10
- ब) शाळा पूर्वी व शाळेत जाणाऱ्या मुलांसाठी नाश्ता का महत्त्वाचा आहे ते स्पष्ट करा. 05
- प्र.3 खालील पैकी कोणत्याही तीन वर थोडक्यात टिपा लिहा. 15
1. गरोदर स्त्रियांत आढळणाऱ्या समस्या आणि आहार फेरबदल
 2. पेकेड लंच **Packed lunch** चे वैशिष्ट्य
 3. नेहमी पेक्षा जास्त काम करणारे लोकांची पोषक द्रव्यांची गरज
 4. प्रौढावस्थात समतोल आहाराचे महत्त्व
- प्र.4 अ) आईच्या दूधाचे फायदे समजावून लिहा. 10
- ब) शाळेत जाणाऱ्या मुलांची सर्वसामान्य आहार बदलची समस्या आणि त्याबद्दल फेरबदल वर टिप्पणी करा. 05
- प्र.5 अ) विधान खरे आहे किंवा खोटे आहे ते समर्थन करून लिहा. 10
1. प्रौढावस्थात शारिरीक परिश्रमात प्रमाणे ऊर्जाची गरजात बदल होते पण प्रथिनाची गरजात नाही.

2. अर्भक बालकांना बोटल मध्ये दूध देऊ नये.
3. **Lactation** मध्ये लोह तत्वाची गरज वाढत नाही.
4. अँडलेसनट मुलांना लोह तत्व मुलीं पेक्षा जास्त गरजेचे असते.
5. वयस्कर माणसांना लोह व कॅल्शियमची जास्त गरज असते.
6. गर्भवती किंवा गरोदरपणात फायबर आहारात महत्त्वाचा आहे.

ब) **Lactation** मध्ये स्त्राव नियंत्रण टिपा लिहा.

05

प्र.6 अ) वयस्करांचे आहार नियोजन वर असर करणारे कारणीभूत गोष्ट सविस्तर लिहा. त्यांच्या मेनू प्लान करतांना कुठली गोष्ट लक्षात घेणार ते लिहा.

08

ब) अँडलेसनट च्या खाणीपीणी वर परिणाम घडवून येणाऱ्या किंवा कारणीभूत गोष्ट यांवर टिपा लिहा.

07

प्र.7 अ) **Anorexia Nervosa** व **Bulimia** यामध्ये फरक लिहा.

10

ब) आहाराच्या नियोजन वर परिणाम करणारे घटक वर टिप्पणी लिहा.

05

Bachelor of Science (Home Science) Examination: Oct 2014

Semester – III (Repeater)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 20/10/2014	Semester – III (Repeater)	Extension for Development	11.00 AM to 01.30 PM	2101

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Solve any 4 questions from the remaining.

-
- Q1. A) Explain the following: (Any three)** 06
1. Participatory approach
 2. Non formal Education
 3. Communication
 4. Development
- B) List the following: (Any three)** 09
1. Barriers to Communication
 2. Models of Communication
 3. Qualities of Extension Worker
 4. Principles of Extension
- Q2. A) Discuss any two income generation programmes for the development of the rural India.** 10
- B) Explain any two dimensions of development.** 05
- Q3. A) Give a brief History of the Extension work in India.** 10
- B) Discuss the importance of communication for development.** 05
- Q4. A) What are audio visual aids? Give the importance of audio visual aid.** 08
- B) Give the traditional classification of audio visual aids.** 07
- Q5. A) Suggest way by which the mass media can be used for Education and Development.** 08
- B) Explain the advantages and disadvantages of puppets.** 07
- Q6. A) Discuss the need and scope of Extension Education.** 08
- B) Give the functions of communication.** 07

Q7. Write short notes on any three:

1. Importance of Edgar Dales cane of Experience
2. Role of NGO for development
3. Role Play
4. Field Visit

Bachelor of Science (Home Science) Examination: Oct 2014

Semester – III (Repeater)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Monday 20/10/2014	Semester – III (Repeater)	Extension for Development	11.00 AM to 01.30 PM	2101

Note: 1. Q.1 is compulsory.

2. Solve any 4 questions from the remaining.

-
- प्र.1 अ) खालील संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणतेही तीन) 06
1. सहभागी मार्ग
 2. अनौपचारिक शिक्षण
 3. संप्रेषण
 4. विकास
- ब) थोडक्यात स्पष्ट करा. (कोणत्याही तीन) 09
1. संप्रेषणातील अडथळे
 2. संप्रेषणाच्या प्रतिकृती
 3. विस्तार कार्यकर्त्याची वैशिष्ट्ये
 4. विस्ताराचे तत्वे
- प्र.2 अ) ग्रामीण भारताच्या विकासासाठी कोणत्याही दोन उत्पन्न वाढीच्या कार्यक्रमाविषयी चर्चा करा. 10
- ब) कोणतेही दोन विकासाचे पैलू स्पष्ट करा. 05
- प्र.3 अ) भारतातील विस्तार कार्याचा थोडक्यात इतिहास सांगा. 10
- ब) विकासासाठी संप्रेषणाचे महत्त्व सांगा. 05
- प्र.4 अ) दृक श्राव्य साधने म्हणजे काय? दृक श्राव्य साधनांचे महत्त्व लिहा. 08
- ब) दृक श्राव्य साधनाचे पारंपारिक वर्गीकरण द्या. 07
- प्र.5 अ) शिक्षण आणि विकास यासाठी प्रसार माध्यमे कशा प्रकारे उपयोगात आणतात त्याविषयी मार्ग सूचवा. 08
- ब) कळसुत्री बाहुल्याचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा. 07

प्र.6 अ) विस्तार शिक्षणाची गरज आणि वाव सांगा.

08

ब) संप्रेषणाचे कार्ये सांगा.

07

प्र.7 टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

15

1. इगर डेल च्या शंखाकृतीचे महत्त्व
2. विकासामध्ये एन.जी.ओ. ची भूमिका
3. भूमिका पालन
4. कार्यक्षेत्र भेट

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April 2015
Semester – VI (Fresh)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code
Friday 24/04/2015	Semester – VI (Fresh)	Adulthood & Aging	11.00 AM to 01.30 PM	3411

Note: 1. Q.1 is compulsory.
2. Solve any 4 questions from the remaining.

- Q1. Explain the terms: (Any Five)** 15
1. Mid life crisis
 2. Role Adjustment
 3. Intergenerational Relationships
 4. Euthanasia
 5. Occupational Choice
 6. Generativity v/s Stagnation
- Q2. Write short notes on any three:** 15
- a) Involvement of men in Parenthood
 - b) Important characteristics of young Adulthood
 - c) Physical appearance in old age
 - d) Grand parenting in middle age
 - e) Sensory perception in old age
 - f) Menopause
- Q3. A) What are various changes related to health in middle Adulthood?** 08
B) Discuss the factors influencing vocational choice in young adulthood? 07
- Q4. A) Discuss the cognitive status of the elderly.** 05
B) What are the different living arrangements of the elderly? 10
- Q5. A) Explain the Hospice arrangement for the elderly.** 05
B) Discuss the factors influencing health in young Adulthood. 10
- Q6. A) Explain Kubler-Ross's stages of coping with death & bereavement.** 05
B) Discuss the relationships of people in Middle Adulthood with their children. 10
- Q7. A) What are various factors associated with successful ageing?** 05
B) Describe the physical Disabilities in Old Age. 05
C) Explain different types of Elderly Abuse. 05

